

Ҳисобот дар бораи фаъолияти Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соли 2016 [1]

Ношир: Ҳайати тадорукот Санаи интишор: 2 Ноябр, 2017 - 13:28

Ҳисобот
дар бораи фаъолияти Кумитаи забон ва истилоҳоти
назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
дар соли 2016

Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соли 2016 фаъолияти худро баҳри татбиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон», иҷрои Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тасдиқи Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2012-2016», ҳамчунин, иҷрои дастуру супоришҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба роҳ монда, дар ин замина фаъолиятро дар самтҳои зерин амалӣ намуд:

Назорати татбиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон

«Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон»

Санҷиш ва омӯзиши вазъи иҷрои Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» мутобиқи Низомнома яке аз самтҳои асосии фаъолияти Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон маҳсуб мешавад.

Мутобиқи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2012, №335 «Дар бораи тасдиқи Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2012-2016» Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳайси ҳамоҳангсози Барномаи мазкур муайян гардидааст. Татбиқи Барномаи мазкур аз ҷониби вазорату идораҳо ва ташкилоту муассисаҳои дахлдор мавриди баррасӣ қарор гирифта, аз натиҷаи иҷрои Нақшаи чорабиниҳои Барномаи мазкур ҳар сол то 1-уми март ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон гузориши муфассал пешниҳод карда мешавад.

Кумита дар ҳамкорӣ бо мақомоти ҳокимияти давлатӣ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, ташкилоту муассисаҳо татбиқи муқаррароти Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва татбиқи бандҳои Нақшаи чорабиниҳои «Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2012-2016»-ро ба роҳ монда, мунтазам назорат мебарад.

Қобили зикр аст, ки чамъбасти бандҳои Нақшаи чорабиниҳои Барномаи мазкур барои солҳои 2012-2016 1-уми март соли 2017 буда, аз натиҷаи корҳои амалигардида ва корҳои иҷронашуда ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон гузориши муфассал аз ҷониби Кумита пешниҳод карда мешавад.

Кумита дар ҳамкорӣ бо Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон 14-уми июни соли 2016 вазъи иҷрои Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии

Тоҷикистон»-ро дар тарабхонаи «Чаманоро»-и Муассисаи давлатии маҷмааи меҳмонхонаҳои Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди санҷиш қарор дод. Дар рафти санҷиши муқаррароти Қонуни мазкур дар тарабхонаи «Чаманоро» маълум гардид, ки барои кормандони муассиса омӯзиши забони давлатӣ ва забонҳои хориҷӣ ташкил карда нашудааст ва ин хилофи қисми 4 моддаи 3 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» мебошад.

Компютерҳои тарабхона бо ҳуруфи тоҷикӣ таъмин буда, дар ҳуҷҷатгузорӣ ғалатҳои имлоӣ ва техникӣ ба назар мерасад. Матни муҳри мудаввари тарабхона ба забони русӣ ва тоҷикӣ; «Государственное учреждение гостиничной комплекс исполнительного Аппарата Президента Р.Таджикистан * Ресторан «Чаманоро» – Тарабхонаи «Чаманоро» Муассисаи давлатии маҷмааи меҳмонхонаҳои Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷ.Тоҷикистон» буда, хилофи моддаи 20-и Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» мебошад.

Шаҳодатномаи директори Тарабхонаи «Чаманоро» бо забонҳои тоҷикӣ ва русӣ мебошад: «ШАҲОДАТНОМАИ №342 Норбоев Ё. Государственное учреждение гостиничной комплекс исполнительного Аппарата Президента Республики Таджикистан * Ресторан «Чаманоро» – Тарабхонаи «Чаманоро» Муассисаи давлатии маҷмааи меҳмонхонаҳои Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон»

Аз маводу санадҳои директори тарабхона ба гурӯҳи корӣ пешниҳод намуд, маълум гардид, ки аксар фармону аризаҳо, дафтарчаҳои меҳнатии кормандон, китобҳои қайди ҳуҷҷатҳои вурудию судурӣ ва ғ., ба забони русӣ буда, хилофи моддаҳои 5, 16, 17 ва 20-и Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» мебошанд. Аз ҷумла:

1. Приказ с 1 июня 2016г. № 3;
2. Заявление Холназарова М., с 1- января 2014 год;
3. Трудовая книжка №0037249 Ашуров У, 1 ноября соли 2009;
4. Главная книга ГУГКИАП РТ Чаманоро 2015-2016;
5. Книга учёта заработной платы ГУГКИАП РТ Чаманоро 2014г – 2015-2016г.

Дар асоси Фармоиши раиси Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 24-уми июни соли 2016, №53 оид ба санҷиши вазъи муқаррароти Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон», иҷрои банди 15-и боби IV-и «Барномаи рушди забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2012-2016» ва супориши роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 8-уми ноябри соли 2013, №30/10-4 ҷиҳати иҷрои бечунуҷарои талаботи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон», Протоколи маҷлиси Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28-уми март соли 2014, №3 дар ташкилоту муассисаҳо, нуқтаҳои савдо ва марказҳои хизматрасонии маишӣ новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқӣ дар ноҳияҳои Сино, Исмоили Сомонӣ, Шоҳмансур ва Фирдавсии шаҳри Душанбе бо намояндагӣ аз прокуратураи ноҳияҳои шаҳри Душанбе, Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳри Душанбе, Муассисаи давлатии «Рекламаи берунӣ ва ороиши шаҳри Душанбе», Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон гурӯҳи кории муштарақ таъсис дода шуд. Аз ҷониби гурӯҳи корӣ танҳо дар ин давраи соли равон номгузории ташкилоту муассисаҳо, нуқтаҳои савдо ва марказҳои хизматрасонии зерин дар ҳудуди ноҳияҳои Шоҳмансур, Сино, Фирдавсӣ ва Исмоили Сомонии шаҳри Душанбе, инчунин, Ҷамоати деҳоти Россияи ноҳияи Рӯдакӣ дар иртибот ба муқаррароти моддаҳои 13, 18 ва 20 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» мавриди санҷиш қарор гирифт. Чунончи (Номи ташкилоту муассисаҳо дар шакле, ки рӯзи санҷиш ба қайд гирифта шудааст, бо дарназардошти муҳолифатҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва ғалатҳои ҷойдошта оварда мешаванд):

Ноҳияи Шоҳмансури шаҳри Душанбе:

1. Ателе ЛАСТОЧА ПАРАСТУ, воқеъ дар кӯчаи Айнӣ 6.
2. Дукони дузандагии «Парасту», воқеъ дар кӯчаи Айнӣ 6.
3. Қаҳвахонаи «Бомазача», воқеъ дар хиёбони Рӯдакӣ 30.
4. Тарабхонаи ISTANBUL, воқеъ дар кӯчаи Айнӣ 75.
5. Мағозаи exklusive, воқеъ дар хиёбони Рӯдакӣ 62.
6. Мағозаи “georgio armani”.
7. Дӯкони дӯзандагии “Ателъе”.

Ноҳияи Исмоили Сомони шаҳри Душанбе:

1. Қаҳвахонаи «АЛАЗ», воқеъ дар кӯчаи Беҳзод 122.
2. ҶДММ МХ «Интернешнл Групп», воқеъ дар кӯчаи Беҳзод 118.
3. COFFEE REPUBLIC, воқеъ дар кӯчаи Бохтар 2.
4. Қаҳвахонаи ЛАВАЗЗА, воқеъ дар кӯчаи Бохтар 2.
5. COFFEE ТАРЮСА, воқеъ дар кӯчаи Бохтар 3.
6. Информационное сети «АЗИЯ», воқеъ дар кӯчаи Бохтар 3.
7. Маркази савдо «Суғдиёна» Супермаркет, воқеъ дар к. Бохтар 3.
8. Мағозаи интернетӣ Dushanbe express арзон ва тез, воқеъ дар кӯчаи Ш. Шоҳтемур 25.
9. Маркази букмекерӣ «Profit» (ҶДММ Лайв Бет), воқеъ дар хиёбони Рӯдакӣ 64.
10. Мағозаи «МАРАШ», воқеъ дар хиёбони Рӯдакӣ 56.
11. «MILA VITSA» модная коллекция, воқеъ дар кӯчаи Ш. Шоҳтемур 25.
12. Мағозаи компютери ASUS, воқеъ дар кӯчаи Ш. Шоҳтемур 25.
13. Мағозаи либосҳо AVESTO, воқеъ дар хиёбони Рӯдакӣ 66.
14. Фуруши бозичаҳо «ПОЗИТИВ», воқеъ дар хиёбони Рӯдакӣ 66.
15. Мағозаи Coton cluv, воқеъ дар хиёбони Рӯдакӣ 87.
16. Кошонаи ҳусн «NOZ7», воқеъ дар хиёбони Рӯдакӣ 70.
17. Мағозаи «Joma», воқеъ дар хиёбони Рӯдакӣ 85.
18. Кошонаи ҳусн «OSIS», воқеъ дар кӯчаи Пушкин 40/1.
19. Дӯкони фуруши гулҳо, воқеъ дар роҳи зеризаминии Мағозаи марказӣ.
20. Дӯкони пухтупаз, самбусапазӣ, воқеъ дар к. М. Турсунзода 49.
21. Маҷмааи “Пойтахт”, воқеъ дар кӯчаи М. Турсунзода 54.
22. Центр осмотра “Малиё”, воқеъ дар кӯчаи М. Турсунзода 45/1.
23. Рекламная газета, воқеъ дар кӯчаи Бохтар 3.

Ноҳияи Фирдавсии шаҳри Душанбе:

1. КСЕРОКОПИЯ, воқеъ дар кӯчаи Неъмат Қарабоев 5.
2. Китоб, молҳои КОНСЕЛЯРӢ, воқеъ дар кӯчаи Неъмат ҚАРАБОЕВ 5.
3. ФОТО, KODAK EXPRESS, КСЕРОКОПИЯ, ремонт DVD воқеъ дар кӯчаи Неъмат Қарабоев 5.
4. Симкартаи ФУРУШИ, воқеъ дар кӯчаи Неъмат Қарабоев 5.
5. Мағозаи дилпур, ZINCAL BICHE BAGOZZA, DANIEL RIZJTTO, ODERM ARK, Речай кори, воқеъ дар х. Неъмат Қарабоев 5.
6. Срочная ФОТО, воқеъ дар кӯчаи Неъмат Қарабоев 5.
7. Ценне детали, Это удобно!, выбирай лучшее это хит, найди, твое , Это яркое, Сомони, Акция, воқеъ дар кӯчаи Неъмат Қарабоев 5.
8. LOTTO ITALIAN SPORT, воқеъ дар кӯчаи Неъмат Қарабоев 5.
9. Опсия Интернет – спринтер, воқеъ дар кӯчаи Неъмат Қарабоев 5.

10. ОДЕЖДЫ, ДЖИНСЫ, КЕПКИ, ФУТБОЛКИ, ОБУВИ, ТАПОЧКИ....., воқеъ дар кӯчаи Неъмат Қарабоев 5.
11. Либосҳои мардона МАТИН мужская одежда, ТЕННИСКИ, ОБУВЫ, КУРТКИ, БРЮКИ, ПИДЖАКИ, КОСТЮМЫ, ПЛАЩИ, СВИТЕРИ....., воқеъ дар кӯчаи Неъмат Қарабоев 7.
12. ЕСЕВ, UTES, Emil:o, Ciuido, BAGOZZA, ROMANO BOTTA, OGGI, SABANI, SHOES, esse, Дуҳиҳои оригинал, пичакҳои арзоншуда....., воқеъ дар кӯчаи Неъмат Қарабоев 7.
13. ТАДЖФОН, СОТОВИЙ КОМПАНИЯ, ДОСТУПНИЙ GSM, воқеъ дар кӯчаи Неъмат Қарабоев 9.
14. МОРОЖЕНОЕ 1с2с3с, коктейл, воқеъ дар кӯчаи Неъмат Қарабоев 9.
15. Ремонт – мобилных телефонов, воқеъ дар кӯчаи Неъмат Қарабоев 9.
16. Сурати фаври, срочное фото, ксерокопия, сканер...., воқеъ дар кӯчаи Неъмат Қарабоев 9.
17. Заргар-ремонт ювелирных изделия, воқеъ дар кӯчаи Неъмат Қарабоев 9.
18. Газированная вода, воқеъ дар кӯчаи Неъмат Қарабоев 9.
19. Фуруши айнакҳо, IDEAL ОПТИКА, воқеъ дар кӯчаи Неъмат Қарабоев 9.
20. Мағозаи есо hasib.tj, воқеъ дар кӯчаи А. Қаҳҳоров 430.
21. Дӯкони дӯзандагии «ZAYNUR», воқеъ дар кӯчаи Неъмат Қарабоев 4.
22. Кошоҳои ҳусн «СОДОТ», воқеъ дар к. Неъмат Қарабоев 86/1.
23. Идораи букмекери «KENO.tj», воқеъ дар кӯчаи Неъмат Қарабоев 4/1.
24. ҶДММ «Спа Науат», воқеъ дар кӯчаи А. Ҷомӣ 40/1.
25. МХ Фото, воқеъ дар кӯчаи Неъмат Қарабоев 86.
26. Корхонаи таъмири мошинҳо, воқеъ дар кӯчаи А. Қаҳҳоров.
27. Чархҳои Б/У. воқеъ дар кӯчаи А. Қаҳҳоров.
28. Қаҳвахонаи Содот, воқеъ дар кӯчаи Н. Қарабоев.
29. Дӯкони фуруши яхмос, воқеъ дар кӯчаи А. Ҷомӣ.

Ноҳияи Синои шаҳри Душанбе:

1. Қаҳвахонаи «Food station-Fast food», воқеъ дар к.Д. Боло 188.
2. Қаҳвахонаи «Лесная сказка», воқеъ дар кӯчаи Н. Маҳсум 128/1.
3. Тарабхонаи «Арбат», воқеъ дар кӯчаи Н. Маҳсум 70/1.
4. Самбусахона, воқеъ дар кӯчаи 1-майи Ҷ/д. Россия.
5. Фуруши дискҳо, воқеъ дар роҳи зеризаминии Кӯли ҷавонон.

Ноҳияи Рӯдакӣ:

1. ☐☐☐☐ - Китайский самовар (Ошхонаи чинӣ), воқеъ дар кӯчаи 1-Майи Ҷамоати деҳоти Россия.
2. Тарабхонаи Бешаи палангон Тигровая балка, воқеъ дар кӯчаи 1-Майи Ҷамоати деҳоти Россия.
3. «Урумчӣ» تماقخانہسى ارومچى воқеъ дар кӯчаи 1-Майи Ҷамоати деҳоти Россия.
4. Самбусахона, воқеъ дар кӯчаи 1-майи Ҷамоати деҳоти Россия.

Муқаррар гардид, ки баъд аз пешниҳоди тавсияҳои Кумита ном ва маводи иттилоотии зиёда аз 10 муассиса ба талаботи Қонуни мазкур мутобиқ карда шудааст: Урумчи тамоғханаси ба Ошхонаи Урумчи, тарабхонаи Лесная сказка ба тарабхонаи Боғи афсонавӣ, Мағозаи интернетӣ Dushanbe express арзон ва тез ба Мағозаи интернетии Душанбе экспресс, Мағозаи есо hasib.tj ба “Ҳасиб”, дӯкони БОМАЗАЧА ба Шаурма ва чанде дигар номгузори муассисаҳои савдо ба забони давлатӣ тарҷумаву насб гардиданд.

Қобили зикр аст, ки зимни санҷишҳо дар ноҳияҳои пойтахт 32 санади огоҳӣ ва 15 огоҳии шифоҳӣ, аз ҷумла, ба ноҳияи И. Сомонӣ 17 санади огоҳӣ ва 8 огоҳии шифоҳӣ, ноҳияи Шоҳмансур: 2 санади огоҳӣ, ноҳияи Фирдавсӣ: 3 санади огоҳӣ, 3 машварат, ноҳияи Сино: 3

санади огоҳӣ ва 2 огоҳии шифоҳӣ, ноҳияи Рӯдакӣ 4 санади огоҳӣ ва 2 огоҳии шифоҳӣ тартиб дода шуда, барои бартараф намудани камбудихо муҳлат муқаррар гардидааст.

Бояд қайд намуд, ки кормандони Кумита дар якҷоягӣ бо Комиссияи муваққати Маҷлиси вакилони халқи шаҳри Душанбе моҳи ноябри соли равон номгузорӣ ва маводи иттилоотии 5 ташкилоту муассиса, нуқтаҳои савдо ва марказҳои хизматрасониро мавриди санҷиш қарор дода, ҷиҳати муҳолифат доштани номгузорӣ ва маводи иттилоотии ин ташкилоту муассисаҳо ва марказҳои хизматрасонӣ 5 санади огоҳӣ тартиб дода, барои бартараф кардани камбудихои ҷойдошта муҳлати муайян муқаррар намуданд:

1. Маркази тарҷумони «ОРИЁ», воқеъ дар х. Рӯдакӣ 55/1.
2. Мағозаи «Молҳои конселярӣ, » воқеъ дар х. Рӯдакӣ 55/1.
3. МД «ФУРҮҒ ва паҳни китобу нашрияҳои даврӣ»-и шаҳри Душанбе, воқеъ дар хиёбони Рӯдакӣ 55/1.
4. Маводҳои конселярӣ, воқеъ дар хиёбони Рӯдакӣ 55/1.
5. Оҷонсии тарғиботи «КОМЁР», воқеъ дар х. Рӯдакӣ 55/1.

Аз ҷониби мақомоти судӣ дар ин давра барои риоя нагардидани муқаррароти Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» бо моддаи 89 Кодекси ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон 27 адад парвандаи ҳуқуқвайронкунии маъмури баррасӣ карда шуда, ба андозаи 23260 сомонӣ таъин гардида, аз ин маблағҳо 18740 сомонӣ ба ғоидаи давлат рӯёнида шудааст.

Мутобиқи фармоиши раиси Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3-юми августи соли 2016, №62 гурӯҳи корӣ дар ҳайати муовини раиси Кумита Матробиён С., сардори гурӯҳ ва сардори шуъбаи ташкилию ҳуқуқӣ Мансурӣ Ш.Ҷ., аз 4-ум то 29-уми августи соли 2016 ҷиҳати иҷрои супориши муовини Сарвазири Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 18-уми январи соли 2016, №3520/26 оид ба маълумоти пешниҳоднамудаи Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 8-уми ноябри соли 2015, №11-01-2016 доир ба риоя нагардидани муқаррароти Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» дар шаҳру ноҳияҳои ВМКБ, вилоятҳои Суғд, Хатлон ва шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ, супориши Роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 20-уми апрели соли 2016, №124/26 оид ба муроҷиати муовини Раиси Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 12-уми апрели соли 2016, №659 ҳангоми вохӯриҳо бо интиҳобкунандагони шаҳру ноҳияҳои ВМКБ доир ба мушкилоти ҷойдошта ва риоя нагардидани муқаррароти Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми юни соли 2012, №335 «Дар бораи тасдиқи Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2012-2016» дар шуъбаю бахшҳои Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, ташкилоту муассисаҳои ҳудуди шаҳру ноҳияҳо, нуқтаҳои савдо ва марказҳои хизматрасонии маишӣ новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқӣ ноҳияҳои Ишкошим, Мурғоб ва шаҳри Хоруғи ВМКБ, мавриди санҷиш қарор дод.

Дар Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии ноҳияҳои Ишкошим, Мурғоб ва шаҳри Хоруғи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон Нақшаи кории Комиссияи татбиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» дар назди мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ таҳия гардида, тасдиқ карда шудааст.

Коргузорӣ дар шаҳру ноҳияҳо ба забони давлатӣ ба роҳ монда шуда, матни бланк ва муҳру тамғаҳои онҳо ба забони давлатӣ мебошад. Компютерҳои шуъбаю бахшҳои мақомотҳо ва ташкилоту муассисаҳо ба забони давлатӣ таъмин карда шудааст, вале аз барномаи «Тайп» истифода мебаранд. Дар ҳоле, ки мувофиқи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистонро аз 2.08.2004 №330 «Дар бораи стандартҳои рамзгузорӣ ва ҷобаҷогузори алифбои тоҷикӣ дар саҳвакалиди (клавиатураи) компютери стандарти UNICODE барои истифодабарии компютерӣ» дар коргузорӣ бояд аз ҳуруфоте, ки дар қарори мазкур муайян гардидааст,

истифода баранд.

Дар рафти санҷишҳо маълум гардид, ки барои кормандони шуъбаю бахшҳои шахру ноҳияҳо марказҳои омӯзиши забони давлатӣ, курси омӯзиши забони давлатӣ, забонҳои дигар ва Қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ ташкил карда нашудааст, ки ин амал ба қисми 4-и моддаи 3-и Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» мухолифат мекунад. Аз ин рӯ, дар ҳуҷҷатгузорию шуъбаю бахшҳо ҳанӯз ғалатҳои имлоӣ, техникаӣ ва мантиқӣ ба мушоҳида мерасанд.

Дар гуфтугӯи кормандон дар дохили мақомот меъёрҳои забони адабӣ риоя нашуда, бештар лаҳҷаи маҳаллиро истифода мебаранд.

Дар масъалаи номгузорию ҷамоатҳо, деҳаҳо, кӯчаҳо, марказҳои саломатӣ, фарҳангӣ Маҷлиси вакилони халқии ноҳияи Ишкошим баъзан ба саҳлангориҳо роҳ дода, ягон номгузорӣ бо Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқа нашудааст. Аз он ҷумла, бо қарори Маҷлиси вакилони халқии ноҳияи Ишкошим аз 29-уми декабри соли 2011 кӯчаи марказии ноҳия ба номи собиқадори ҳизб ва меҳнат Бобоков Мирзо номгузорӣ шудааст. Тибқи талаботи низомномаи номгузорӣ номи кӯчаҳои марказӣ, (ё протоколӣ) бояд хусусиятҳои миллиро ифода карда, бо номи шахсиятҳои барҷастаи таърихӣ ё қаҳрамонони миллат гузошта шаванд. Аз ин рӯ, пешниҳод гардид, ки Маҷлиси вакилони халқии ноҳияи Ишкошим барои иваз намудани кӯчаи марказии ноҳия ба номи Сомонӣ чораҷӯӣ намоянд. Ҳамчунин, номгузорию дигар кӯчаҳо низ мавриди баррасӣ қарор гирифта, барои мувофиқа ба Кумита пешниҳод карда шаванд.

Яке аз сарчашмаҳои асосии таблиғи забони давлатӣ ин шабакаҳои телевизионии ҷумҳурӣ мебошад, аммо яке аз масъалаҳои ташвишоваре, ки аз ҷониби сокинони ноҳия ба гурӯҳи корӣ пешниҳод гардид, ки сабаби ин дар аксарияти деҳаҳо пойгоҳҳои аз истифода баромада ва ё ба таъмир эҳтиёҷ доштаи телевизионӣ мебошад. Сокинони деҳаҳои ноҳия танҳо аз шабакаҳои телевизионии Ҷумҳурии Исломии Афғонистон (тавассути моҳвораҳо) истифода мебаранд. Ин аст, ки ҳатто маълумоти сиёсии мардум доир ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон хеле заиф шуда, баръакс доир ба сиёсати ҶИА маълумоти зиёдтар доранд. Доир ба ин масъала мақомоти ноҳияро зарур аст, то ҷиддӣ чораандешӣ намояд.

Зикр бояд кард, ки дар асоси банди 10-и «Нақшаи чорабиниҳо оид ба иҷрои дастури супоришҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, ки 4-уми октябри соли 2012 зимни мулоқот ба муносибати Рӯзи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон баён гардидаанд», ки аз 18-уми октябри соли 2012 тасдиқ шудааст раиси Комиссияи татбиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» бояд ҳуди раиси шахру ноҳияҳо таъин карда шаванд. Мутаассифона, дар шахру ноҳияҳо супориши банди 10-и Нақшаи чорабиниҳо иҷро нагардида, вазифаи раиси Комиссия муовини соҳаи маънавият таъин шудааст.

Қобили зикр аст, ки бинобар сабаби хунукназарона рафтор кардани Мамадсаидова Ирис корманди шуъбаи маорифи ноҳияи Мурғоб оид ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва безътиной зоҳир намудан нисбати нақшаи кории забони давлатӣ протоколи ҳуқуқвайронкунии маъмури тартиб дода шуда, ба мақомоти Прокуратураи ноҳияи Мурғоб супорида шуд.

Бо дарназардошти таъмини фаъолияти қаноатбахш дар татбиқи сиёсати забони давлатӣ, дар гурӯҳи кории Комиссияи татбиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» дар ноҳияи Ишкошим гурӯҳи корӣ вазифадор намуд, ки дар кӯчаи марказии ҳудуди ноҳия ба номгузорию ташкилоту муассисаҳо ва марказҳои хизматрасонӣ таваҷҷуҳи хосса бояд диҳанд, зеро дар навишти лавҳаю овезаҳо, маводи иттилоотӣ ва номгузорӣ хатоҳои имлоӣ, мантиқӣ ва унсурҳои бегона вучуд доранд:

Матни навиштаҷоти ташкилоту муассисаҳо, нуқтаҳои савдо ва марказҳои хизматрасонии маишӣ дар кӯчаи марказии ноҳияи Ишкошим:

1. ВАЗОРАТИ МАОРИФИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН КУДАКИСТОНИ МАРКАЗИ НОҲИЯИ ИШКОШИМ

ВМКБ.

2. АМИРБЕК ҚАҲВАХОНА, МЕНЮ, Шашлик, Ош, Самбуса, Манту, Мохи, Пиво, Чой, Кофе.
3. Тоҷик Содирот Бонк, Tojik Sodiro Bank.
4. БОИБАР, ВОИВАР (навиштаҷоти сари роҳ).
5. КСЕРОКОПИЯ.
- 6 Даршай, Darshai.

Матни навиштаҷоти нуқтаҳои савдо ва марказҳои хизматрасонии маишӣ, ташкилоту муассисаҳо дар кӯчаи марказии ноҳияи Мурғоби Вилояти Мухтори Кӯхистони Бадахшон:

1. МУРГАБСКИЙ РАЙОН ДОБРО ПОЖАЛОВАТЬ навиштаҷоти .
2. АЗС Памир мунай 93-80 круглосуточная.
3. FASTFOOD, Пирожки, беляши, сосиски, яйчница, молочный коктейл, кымыз боз.....
4. HOTEL Помир.
5. Тоҷик Содирот Бонк, КСЕРОКОПИЯ.
6. Не курить, ОБЪЯВЛЕНИЯ, ПЕСОК.
7. МАГАЗИН №4.
8. САМБУСАХОНАИ АНИС.
9. МАГАЗИН ПРОМТОВАРЫ.
10. Gesthaus IBRAGIM ANARA.....
11. МЯСО.
12. САРЫКОЛ БОЗОР, БАЗАРЫ САЛЫК.
13. ПАРТОВҲОРО ДАР КҮЧА НАПАРТОЕД ТАШТАНДЫНЫ КОЧОГО ТАШТАНЫЗДАР.
14. АЗС Давид, Дт... круглосуточно...
15. Магазин МАХБУБА ДҮКОНУ..
16. КАФЕ Сыймык.
17. АЗС Мургаб, Аи.. Дт, ОГНЕОПАСНО!.
18. АВТОЗАПЧАСТИ.
19. MARS MURGAB, Автол.
20. Sary Kol Lodge.

Матни навиштаҷоти нуқтаҳои савдо ва марказҳои хизматрасонии маишӣ, ташкилоту муассисаҳо дар кӯчаи марказии шаҳри Хоруғи Вилояти Мухтори Кӯхистони Бадахшон:

1. КАФЕ, Шашлыки, Манты, Шурпо, Салаты, Яйца, Сосиска, Чай зелёный, Кофе со сливким.
2. Ошхонаи Ҳавас, Самбусаи варақӣ.
3. Оши Lend, Макони ош.
4. Самбусаи тандурӣ.
5. Чойхонаи Паринен.
6. Автомойка.
7. ООО «ОРИЕН» Обслуживает клиентов ООО «ГАЗПРОМНЕФТЬ ТАДЖИКИСТАН» ORION.
8. Элегант мағозаи либос.
9. СДАЁТСЯ В АРЕНДУ 93-777-00-00.

10. ПРИЁМ ЦВЕТНЫХ МЕТАЛЛОВ, 93-156-75-55.
11. КАФЕ ВСТРЕЧА.
12. СУШИ БАР, СУШИ.
13. САНТЕХНИКА ЭЛЕКТРООБОРУДОВАНИЕ.
14. АВТОЗАПЧАСТИ, ЗАМЕНА МАСЛО, ОЧИСТКА ФОРСУНКОВ.
15. МОРОЖЕННОЕ.
16. РУСКОЕ ЛОТО.
17. Салон Красоты, Bilissimo.
18. Кафе Калифорния – КАФЕ КАЛИФОРНИЯ, Банкети, Дни рождения, Семинари до 60 человек.
19. Pamir Pp plaza,
20. Тоҷик Содирот Бонк, Tojik Sodiro Bank.
21. Мағозаи хуруквории ШАФОАТ.
22. Мағозаи молҳои конселяри ва китобҳо.
23. КАФЕ ЧАРС, ҚАҲВАХОНА, БЫСТРО, ФАСТ, SCHNELL.
24. Женская и мужская одежда ПОПЛАВОК.
25. Шашлычна, гриль.
26. Ателье 3-эт.
27. Кафе Панч, ПИВНОЙ БАР, Пиво на разлив.
28. Фирма Декормет, Принимаем заказы на изготовление: Решетка, огради.....
29. Ремонт мобильных телефонов.
30. ТЕРМИНАЛ.
31. FASTFOOD, Пицца.

Экспертизаи забоншиносӣ, танзим ва ҳамгунсозии истилоҳот

Дар соли 2016 дар Кумита зиёда аз 73 мавод аз нигоҳи экспертизаи забоншиносӣ ва танзими истилоҳот мавриди баррасӣ қарор дода шудааст. Аз ҷумла:

1. Хулоса ба лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйиру илова ба Кодекси ҷиноятӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон»;
2. Хулоса ба лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Кодекси иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон»;
3. Хулоса ба лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйироту иловаҳо ба Кодекси муурофиавии ҷиноятӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон»;
4. Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйирот ба Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2-юми июли соли 2008, №311», «Дар бораи Низомномаи «Энсиклопедияи миллии тоҷик» ва «Ҳайати Шӯрои назорати илмӣ «Энсиклопедияи миллии тоҷик»»;
5. Хулоса ба лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйироту иловаҳо ба Кодекси шаҳрсозии Ҷумҳурии Тоҷикистон»;
6. Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти калонсолон»;
7. Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Шӯрои ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санҷишӣ»;
8. Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи муайян намудани мақоми давлатдорӣ»;
9. Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тасдиқи Кодекси одоби шахсони мансабдори мақомоти санҷишӣ»;
10. Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тасдиқи шакл ва тартиби истифодаи дафтари бақайдгирии санҷишҳо»;
11. Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз 2-юми июли соли 2008, №311;

12. Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Самтҳои асосии таҳияи барномаҳои телевизион ва радио барои солҳои 2016-2020»;
13. Хулоса ба лоиҳаи Низомномаи Ситоди генералии Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон;
14. Хулоса ба лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фаъолияти обуҳавошиносӣ»;
15. Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Концепсияи таҳсилоти муттасил дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2017-2023»;
16. Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тағйири номи Шабакаи якуми телевизиони Тоҷикистон ба номи Шабакаи телевизионии «Тоҷикистон»;
17. Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Низомномаи намунавии муассисаҳои намунавии тайёрии варзишӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон»;
18. Хулосаи экспертизаи забоншиносӣ оид ба таъйиноти маҷлиси судӣ вобаста ба парвандаи гражданин бо аризаи даъвогии Давлатова З.Г.;
19. Хулосаи экспертизаи забоншиносӣ ба Суди ноҳияи Панҷи вилояти Хатлон оид ба парвандаи гражданин аз рӯи даъвои Латифов Раҳматуло нисбати Чамиева Юлия Насруллоева ва Беморхонаи марказии ноҳияи Панҷ;
20. Хулоса ба лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мукофотҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон»;
21. Хулоса ба лоиҳаи Фармоиши директори Агентии хизмати давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва лоиҳаи Низомномаи маҳфили хадамоти кадрӣ мақомоти давлатӣ дар назди Агентии хизмати давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;
22. Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Оид ба Низомномаи «Шӯрои ташхис»-и Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;
23. Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба Низомномаи «Шӯрои ҳимояи диссертатсияҳо барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) ва доктор аз рӯи ихтисос»;
24. Хулоса ба лоиҳаи Низомнома дар бораи додани унвонҳои илмӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон;
25. Хулоса оид ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба тасдиқ намудани Номгуи молии фаъолияти иқтисодии хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва «Номгуи молии фаъолияти иқтисодии хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон»;
26. Хулоса ба лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи байторӣ»;
27. Хулоса ба лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ҳифзи муҳити зист»;
28. Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Стандарти давлатии таҳсилоти миёнаи касбӣ ва Таснифоти самту ихтисосҳои таҳсилоти миёнаи касбӣ»;
29. Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва лоиҳаи «Концепсияи таҳсилоти муттасил дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2017-2023» ва лоиҳаи «Нақшаи чорабиниҳо оид ба амалӣ намудани Концепсия»;
30. Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тасдиқи Тартиби аттестатсияи кормандони соҳаи омӯзгорӣ ва илмӣ муассисаҳои таълимии Ҷумҳурии Тоҷикистон»;
31. Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тасдиқи қоидаҳои намунавии гузаронидани санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор»;
32. Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон»;
33. Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба тасдиқи қоидаҳои муайян намудани меъёрҳои арзёбии дараҷаи таваққали фаъолияти субъектҳои хоҷагидор»;
34. Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба Низомномаи додани дараҷаҳои илмӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон»;
35. Хулоса ба лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Кодекси оилаи Ҷумҳурии Тоҷикистон»;
36. Хулоса ба лоиҳаи китоби «Алифбо»-и тоҷикӣ барои синфи 1;
37. Хулоса ба лоиҳаи китоби забони тоҷикӣ барои синфи 7-уми муассисаҳои таҳсилоти

- умумӣ (муаллиф Саидамир Аминов);
38. Хулоса ба лоиҳаи китоби «Алифбе» барои хонандагони синфи якуми ўзбекзабон;
39. Хулоса ба лоиҳаи китоби «Адабиёти тоҷик барои сифи 9»;
40. Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қарори ҲҚТ «Дар бораи муқаррар намудани рақами кӯтоҳи фаврии алоқаи 111»;
41. Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тасдиқи расмиёти ташкил, пур кардан ва пешбурди маҳзани ягона оид ба санчишҳои гузаронидашуда ва низоми иттилоотии идоракунӣ»;
42. Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Низомномаи намунавии Шӯрои диссертатсионӣ»;
43. Хулоса ба лоиҳаи Тартиби додани дараҷа унвонҳои илмӣ (дотсент, профессор) ва «Тартиби бақайдгирии давлатии рисолаҳои илмӣ ҳимояшуда»;
- 44) Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тасдиқи Барномаи миллии иммунопрофилактика дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2016-2020»;
- 45) Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи «Низомномаи докторантура аз рӯи ихтисос (дар таҳрири нав) ва «Стандарти давлатии докторантура», лоиҳаи «Стандарти давлатии докторантура аз рӯи ихтисос» (дар таҳрири нав) ва лоиҳаи «Низомномаи докторантура аз рӯи ихтисос»;
- 46) Хулоса ба лоиҳаи Феҳристи бошишгоҳҳо ва иттиҳодияҳои ҷамъиятии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- 47) Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Тартиби баҳисобгирии давлатии фаъолияти ноширӣ, корхонаи полиграфӣ ва пешбурди феҳристи ягонаи давлатӣ» ва лоиҳаи «Тартиби баҳисобгирии давлатии фаъолияти ноширӣ, корхонаи полиграфӣ ва пешбурди феҳристи ягонаи давлатӣ»;
- 48) Хулоса ба лоиҳаи Қонуни конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи интиҳоботи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон»;
- 49) Хулоса ба лоиҳаи Қонуни конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиот ба Қонуни конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ»;
- 50) Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Тартиби ниғаҳдорӣ ва нест кардани ҳуҷҷатҳои электронӣ, инчунин ҳуқуқ ва уҳдадориҳои шахсони масъул»;
- 51) Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Тасдиқи Барномаи миллии имуннопрофилактика дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2016-2020»;
- 52) Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тасдиқи Барномаи миллии имуннопрофилактика дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2016-2020»;
- 53) Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тасдиқ намудани Оинномаи интизомии қисмҳои ҳарбикунонидашудаи наҷотдиҳии куҳии Кумитаи ҳолатҳои фавқулода ва мудофиаи граждании назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон»;
- 54) Хулоса ба лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот»;
- 55) Хулоса ба лоиҳаи «Тартиби воридшавӣ ба ҳудуди бинои Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоти ҳокимияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки фаъолияти он ба сирри давлатӣ алоқамандӣ дорад»;
- 56) Хулоса ба лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хизматрасонии давлатӣ»;

- 57) Хулоса ба қарори колегияи судӣ оид ба корҳои гарждани Суди шаҳри Душанбе оид ба муроҷиати Шарипов А.П.;
- 58) Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Барномаи рушди кинои Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2017-2021»;
- 59) Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи муқаррар намудани рақами кӯтоҳи ғаврии алоқаи 112-и Кумитаи ҳолатҳои ғавқулодда ва мудофияи граждании назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба сифати рақами даъвати хадамоти таъҷилии пешгирӣ ва эътино ба ҳолатҳои ғавқулода ва баромадани ройгон ба он»;
- 60) Хулоса ба лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи муомилот бо партовҳои радиоактивӣ»;
- 61) Хулоса ба лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мубориза бар зидди коррупсия»;
- 62) Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи муқаррар намудани рақами кӯтоҳи ғаврии алоқаи 112-и Кумитаи ҳолатҳои ғавқулодда ва мудофияи граждании назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба сифати рақами даъвати хадамоти таъҷилии пешгирӣ ва эътино ба ҳолатҳои ғавқулода ва баромадани ройгон ба он»;
- 63) Хулоса ба Рӯйхати ташкилотҳои ҷамъиятии варзишии, ки дар Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон.
- 64) Хулоса оид ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тартиби тақсимот ва ба ҷои кор таъмин намудани мутахассисони ҷавон» ва лоиҳаи «Тартиби тақсимот ва ба ҷои кор таъмин намудани мутахассисони ҷавон»;
- 65) Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба сохтори муассисаи давлатии телевизионии «Варзиш»;
- 66) Хулоса ба парвандаи ҷиноятӣ нисбати Ёров Б. дар иртибот ба қарори муфатташи Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- 67) Хулоса ба китоби Гоҳномаи илмию фарҳангии забони модарӣ дар асоси муроҷиати Кумитаи давлатии амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- 68) Хулоса ба лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи тасдиқи Талаботи ягона барои сомонаҳои расмӣ вазорату идораҳо, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот дар шабакаи Интернет”;
- 69) Хулоса ба китобҳои «Алифбои суратдор» (34 саҳ.) ва «Рақамҳои зудомӯз» барои кӯдакони аз 4 то 7-сола (12 саҳ.) (муаллифон – С. Зарафшонфар, П. Назарова);
- 70) Хулоса ба китоби “Забони давлатӣ”-и синфи 3 барои мактабҳои таълимашон ба забони русӣ (аз Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон);
- 71) Хулоса ба китоби “Забони давлатӣ”-и синфи 7 барои мактабҳои таълимашон ба забони русӣ (аз Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон);
- 72) Хулоса ба китоби “Забони давлатӣ”-и синфи 9 барои мактабҳои таълимашон ба забони русӣ (аз Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон).
- 73) Лоиҳаи қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон» «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон» «Дар

бораи тамғаҳои молӣ ва тамғаҳои хизматрасонӣ»; «Дар бораи лойҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон» «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон» «Дар бораи ишораҳои ҷуғрофӣ»; «Дар бораи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон» «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон» «Дар бораи ихтирооти махфӣ»; «Дар бораи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон» «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон» «Дар бораи ҳифзи ҳуқуқи топологияҳои микросхемаҳои интегралӣ»; «Дар бораи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон» «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон» «Дар бораи намунаҳои саноатӣ» ва «Дар бораи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон» «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон» «Дар бораи ихтироъ» дар ҳолати омӯзиш ва баррасӣ қарор дошта, дар рӯзҳои наздик ба мақомоти дахлдор ҳулосаи экспертизаи забоншиносӣ пешниҳод карда мешавад.

Қобили зикр аст, ки дар ҳамкорӣ бо Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Муассисаи давлатии «Тоҷикфилм» моҳи октябри соли 2016 дар асоси бандҳои 8 ва 24-и Нақшаи чорабиниҳои Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2012-2016 тарҷумаи забони филмҳои бадеӣ, хусусан забони филми «Мулои замонавӣ» мавриди омӯзиш ва баррасӣ қарор дода шуда, барои чораҷӯӣ ва ташкил намудани гурӯҳи корӣ ба мақомоти дахлдор пешниҳод шудааст.

Ҳамчунин, назорати иҷрои муқаррароти Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» дар фаъолияти Муассисаҳои давлатии телевизионии «Тоҷикистон», «Ҷаҳоннамо», «Сафина», «Баҳористон», «Пойтахт», радиои «Ватан», радиои «Тоҷик», радиои «Садои Душанбе», радиои «Имрӯз» ва ғайра аз ҷониби мутахассисони Кумита мунтазам назорат бурда мешавад. Дар соли равон 41 барномаҳои телевизионӣ ва радиои оид ба риояи меъёри забони адабӣ бо иштироки кормандони Кумита таҳия ва пахш гардидааст. Дар соли 2016 чунин барномаҳои телевизионӣ мавриди экспертизаи забоншиносӣ қарор дода шудааст.

Таҳлили

забони қисме аз барномаҳои шабакаҳои телевизиони Тоҷикистон

Истилоҳҳои нодурусти истифодашуда

Номгӯи

барномаҳо

Истилоҳҳои дурусти пешниҳодшуда

Ҳуҷанд : маркази «тиби аҷам»

Сатрҳои равон

Аҷам исми хос аст, бояд бо ҳарфи калон навишта шавад, вақте ки калима бандаки изофӣ мегирад, бояд ташдид риоя карда шавад, яъне маркази «Тибби Аҷам».

Дар Вилояти Кӯҳистони Бадахшон барфи зиёд борид, ки зарари моддӣ расид, мутаассифона талафоти ҷонӣ ба қайд гирифта нашудааст.

«Ахбор»

Мамнунгоҳ

«Олами ҳайвонот»

Мамнӯъгоҳ

Ҷое, ки даробуро қатъиян манъ аст.

Маркази дармони Чинӣ-Ҷамияти дорои масъулиятш маҳдуд. Ҳангоми сардзанию
варамандозӣ.

реклама

Ҷамъияти масъулияти маҳдуд ё Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуд.

сармозанӣ, варам ё омос.

роҷеъ ба селу обхезӣ. Селхезӣ

Маркази ҳавошиносии

Тоҷикистон дар сӯҳбати телевизионӣ

сел намехезад;

сел омад, сел шуст, сел зад.

таблиғот(рекламаҳо)-и Sanam, такколи, Aziza ва дигар рекламаҳо бо забони русӣ ва бо
истилоҳҳои забони хоричӣ ба бинандагон пешниҳод мешаванд.

Хилофи моддаҳои 20

ва 13-и Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон»
мебошад.

ба анҷом пазируфтааст;

категорияи якум;

мошинҳо барои гузаштан роҳат мегарданд

«Шабакаи якум» «Иншооти аср»

ба анҷом расидааст;

дараҷаи якум;

мошинҳо аз роҳ бе мушкилӣ мегузаштанд

масъулони ноҳия, муҳолифин

«Сипар»

Шабакаи 1

масъулони ноҳия, муҳолифон

Чиба бодирингро бирён кардем?

«Субҳ» «Сафина»

Чаро, барои чӣ гуфтан лозим аст.

амри маҳол

амри муҳол

Боришот шавад, ё боришот зиёд шуд

Шабаккаи 1

борон зиёд борид ё бориш зиёд шуд.

эҳтиромона

эҳтироман ё боэҳтиром

купрук

Сатрҳои раван

пул

Акика

«Ҷаҳоннамо»

Ақиқа

Талбанда, талбандагӣ (20 маротиба такрор шуд)

Шабаккаи 1»

Калимаҳое ҳастанд, ки шакли вайрон ва сирфан хоси лаҳҷа буда, ба ҳеч вачҳ ва ҳеч вақт дар забони меъёр истифода намешавад ва ҷавобгӯ ҳам нест.

Сигарет мекашанд

«сафина»

Сигор ё тамоку....

Бозии футбол зебо ва хушоҳанг буд;

Чалаеро, ки чойнак ном дошт;

Капитани даста

«Шабаккаи 1»

футбол

Бозии футбол шавқовар буд...

Ангуштарӣ

Сардори даста...

Интиҷор дода шуд....

«Ҷаҳоннамо»

Инфиҷор дода шуд, яъне тарконда шуд.

Даҳони маҳлулро мекушоем;

Масъулинро мебояд.

«сафина»

«субҳ»

Сарпуши ...

Масъулонро...

Ҳавои тағирёбандаи бебориш дар назар аст.

«сафина»

Ҳавои тағирёбандаи бебориш пешбинӣ мегардад.

Рекламаи ширкати «Машҳад-коло»

«Ҷаҳоннамо»

«Машад-коло»

дар поёни ҳар барномаи телевизионӣ баранда хитоб мекунад:

«ба шумо бурдбориҳои беназир орзумандем!»

Дар аксари барномаҳои телевизионӣ

маъноии калимаи «бурдборӣ» «сабр» ва «таҳаммул» аст. Масалан, агар ба ҷои истифодаи ғалати «бурдборӣ» калимаи «муваффақият» истифода мешуд, беҳтар буд, «бурдборӣ» дар ҳамаи фарҳангномаҳои қадиму қадид ба маъноии сабру таҳаммул, тоқат, шикебой тасвир шудааст.

арзи вучуд доштанд;

талаботро қаноат намекунад;

ноадолатона;

ба мараз гузоштанд, шакли дурусти ин калима маъраз (арабӣ) аст

дар мадди аввал;

боиси тазаккур, боиси ёдоварӣ;

фаъолият бурдан, кор бурдан;

тадрис гирифтанд;

ин нуқтаро дар ёд бояд дошт;

амалиёти ҷарроҳӣ;

шахсияти юридикӣ

дарс арзи вучуд карданд, ё вучуд доштанд;

талаботро қонеъ намекунад;

ноодилона, ё беадолатона;

ба намоиш гузоштанд;

дар навбати аввал;

қобили тазаккур, қобили ёдоварӣ, ё лозим ба ёдоварӣ;

фаъолият кардан, кор кардан;

гирифтанд, тадрис кардан;

ин нуқтаро дар ёд бояд дошт;

амали ҷарроҳӣ;

шахси ҳуқуқӣ

Аксаран дар сатрҳои равони шабакаҳои телевизионӣ хатоҳои имлоӣ дида мешавад, ки қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ ба назар гирифта нашудааст.

маълумоти бозаргонӣ ё таблиғотӣ бо ду забон, қариб ки баробар пахш мешаванд.

Шӯрои ҳамгунсозии истилоҳот

Қобили зикр аст, ки дар ҷаласаи Ҳайати мушовара ва Шӯрои ҳамгунсозии истилоҳоти Кумита аз 10-уми март соли 2016, №1 бо дарназардошти такмилу таҳлилҳо нисбат ба фаъолияти аъзои Шӯро ҳайати нави Шӯрои ҷумҳуриявии ҳамгунсозии истилоҳоти Кумита тасдиқ карда шуд ва бо мақсади рушду густариши забони давлатӣ дар кишвар ва барои ба забони илм табдил додани забони тоҷикӣ дар соҳаҳои мухталиф, дар гурӯҳи илмҳои биология, тиб ва кишоварзӣ баҳши нави тахассусӣ дар риштаи илмҳои дорусозӣ таъсис дода шуд.

Дар ин давра, дар ҳамкорӣ бо ҳайати Шӯрои ҳамгунсозии истилоҳот фарҳангҳои зерин (7 адад) мавриди баррасӣ қарор дода шуд:

- 1) «Фарҳанги истилоҳоти забоншиносӣ» (ҳудуди 600 ибораву истилоҳот, аз Донишгоҳи миллии Тоҷикистон);
- 2) Китоби дарсии тахассусии «Сохтори компютери фардӣ» аз Муассисаи давлатии «Маркази таълимӣ-методӣ ва мониторинги сифати таълим» (Барои муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ, дар ҳаҷми 105 саҳифа);
- 3) Китоби дарсии тахассусии «Назарияи муҳосибӣ» (дар ҳаҷми 61 саҳифа, аз Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон);
- 4) Маводи «Истилоҳоти илмии гиёҳҳо ва растаниҳои шифобахши Тоҷикистон» (Академияи илмҳои тиб, 427 номгӯи гиёҳҳо ва растаниҳои шифобахши Тоҷикистон);
- 5) «Луғати молиявӣ бонкии исломӣ» (аз Бонки миллии Тоҷикистон, 30 саҳифа, иборат аз 136 истилоҳ);
- 6) «Фарҳанги мухтасари истилоҳоти умумитехникӣ» (нашри сеюм, аз Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон, иборат аз 14500 истилоҳ, дар ҳолати баррасӣ);
- 7) Хулоса ба истилоҳоти номгӯи ҳуҷраҳои Маҷмааи тандурустии «Пойтахт- 90» (аз Раёсати тандурустии шаҳри Душанбе, иборат аз 171 номгӯи навиштаҷоти тиббӣ ва номи ҳуҷраҳо);
- 8) Хулоса ба дурустии тарҷумаи матни барчаспи зарфҳои моеи сардкунандаи «Антифриз - 40» ва «Тосол - 40», тибқи муроҷиати шаҳрванд Раҷаббоев Ромин (муроҷиати шаҳрванд);
- 9) Хулоса ба дурустии тарҷумаи матни барчаспи нӯшокии «Блек Энерҷи» (муроҷиати шаҳрванд);
- 10) Хулоса ба китоби дарсии тахассусии «Назарияи муҳосибӣ» дар ҳаҷми 61 саҳифа, аз Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон (дубора);
- 11) Хулоса ба шакли дурусти истифодаи вожаҳои духтур (табиб) ва дорусоз (фармасевт) - (пизишк ва дорусоз);
- 12) Хулоса ба «Луғати мухтасари мактаби тоҷикӣ-ӯзбекӣ» «Тоҷикча-ӯзбекча қисқача мактаб луғати» (аз Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, иборат аз 2757 истилоҳ);
- 13) Хулоса ба «Фарҳанги русӣ-англисӣ ба тоҷикии политехникӣ» (аз Донишгоҳи техникаи Тоҷикистон ба номи М. Осимӣ, 120000 истилоҳу ибора, дар ҳолати баррасӣ);
- 14) Хулоса ба иваз намудани истилоҳоти Шашмақом – Бузрук ба Бузург, Муғулча ба Замзама, Қашқарча ба Шодиёна ва Авҷи турк ба Авҷи Сурайё (аз Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон);

15. Хулоса ба китоби «Феҳристи номҳои миллӣ» (5000 номвожа).

16) Хулоса оид ба баррасиву таҳлили китоби «Гесӯ»-и Амینی Деҳақӣ (нависандаи эронӣ) ва ташхиси ин китоб, ки аз ҷониби Исфандиёри Одина ва Умриддини Юсуф ба тоҷикӣ ҳуруфгардон шудааст (Душанбе. «Бухоро» 2016);

17) Хулоса оид ба “Нақши стратегӣ оид ба рушди кумаки аввалияи тиббию санитарӣ аз рӯи принципи тибби оилавӣ” оид ба муроҷиати Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

18) Хулоса ба тарзи дурусти номгузори муассисаҳои хизматрасонӣ дар шакли “Стоматология” ё “Дандонпизишк” оид ба муроҷиати Прокуратураи ноҳияи Фирдавсӣ;

19) Хулоса ба лоиҳаи Феҳристи ихтисосҳои кормандони илм дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;

20) Хулоса ба лоиҳаи “Тасдиқ намудани номгӯи истеҳсолот, қору ихтисосҳо ва вазифаҳои шароити қорашон вазнину зарарнок ё хатарнок, ки истифодаи меҳнати занон, дастӣ бардоштан ва кашонидани онҳо иҷозат дода мешавад.” оид ба муроҷиати Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

21) Хулоса ба “Луғати тафсирии истилоҳоти паразитология” (аз ДДХ, мураттибон Каримов С.Б., Мухамедов Ф. К. ва Мирзобаҳодуров Ш.Р. иборат аз 1000 истилоҳ, дар баррасӣ);

22) Хулоса ба “Луғати истилоҳоти варзишӣ” (Муассисаи давлатии “Ҳонаи ҷумҳуриявии методӣ”, иборат аз 1910 истилоҳ, дар баррасӣ);

Қобили зикр аст, ки дар соли 2015 (дар соҳаҳои иҷтимоӣ, ҳуқуқ, физика, энергетика ва занбӯрпарварӣ) дар ҳаҷми 99 597 истилоҳ мавриди омӯзиш ва баррасӣ қарор дода шуд, ки ин нишондод дар соли 2016 11 фарҳангнома (дар соҳаҳои забоншиносӣ, тиббӣ, иқтисодӣ, компютерӣ ва техникӣ) дар ҳаҷми 239212 истилоҳ мавриди омӯзиш ва баррасӣ қарор дода шуд, ки ин нишондод нисбат ба соли 2016 58,1% зиёд аст мебошад.

Таҳлилҳо нишон медиҳанд, ки аксар мураттибон ба ҷои коркарди истилоҳоти соҳавӣ бештар дар тақвия ба Фарҳангҳои умумӣ истилоҳоту вожаҳои дар соҳаи тахассусӣ бегона ва мухталифро дар китоб ҷой медиҳанд. Ҳамчунин, ҳангоми пешниҳоди лоиҳаи Фарҳангҳо масъулон ба талаботи қабули ҳуҷҷат дар Кумита риоя намеkunанд. Яъне, дар бештари маврид муаллифон ва мураттибон бидуни хулоса ва ё тақризи мутахассисон ва қарори Шӯрои олимони донишгоҳу донишқадаҳо онро ба Кумита пешниҳод менамоянд. Ҳамчунин, агар мураттиб ё муаллиф на кам аз 3 то 7-10 сол китоби худро таҳия карда бошад, мутахассиси Кумита ва аъзои Шӯрои ҳамгунсозии истилоҳот барои пешниҳоди хулосаи асоснок аз 1 то се моҳ муҳлат доранд. Мутаассифона, чунин таҷриба барои дар сатҳи зарурӣ коркард ва роҳандозӣ гардидани истилоҳот мусоидат карда наметавонад. Бинобар ин хуб мебуд, ки аз ҷониби вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо, Академияи илмҳо, академияҳои соҳавӣ, донишгоҳу донишқадаҳо ва пажӯҳишгоҳҳои илмиву соҳавӣ бо мақсади танзим ва коркарди истилоҳоти соҳавӣ дар ҳар семоҳа ба таври интихобӣ дар ҳаҷми аз 100 то 500 истилоҳ ба Кумита пешниҳод карда шавад.

Номгузорӣ:

а) Ташкилоту муассисаҳо, нуқтаҳои савдо ва марказҳои хизматрасонӣ

Аз ҷониби мутахассисони Кумита лоиҳаи «Дастурамали номгузорӣ оид ба номҳои ҷуғрофӣ ва ташкилоту муассисаҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» мавриди омӯзиш ва коркард қарор дорад, ки он дар нимсолаи дувум пешниҳод хоҳад гардид.

Мутобиқи моддаи 18-и Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии

Тоҷикистон» номгузори мақомоти ҳокимияти давлатӣ, вазорату идораҳо, инчунин дигар ташкилотҳо, новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқӣ, ба забони давлатӣ сурат мегирад. Номҳои ташкилотҳои хориҷӣ ва муштарак ба забонҳои дигар низ баргардонида мешавад. Ин нукта дар суханронии Сарвари давлат ба муносибати Рӯзи забони давлатӣ (4 октябри соли 2012) қайд гардида, дар Нақшаи чорабиниҳо (бандҳои 5, 7) оид ба иҷрои дастури супоришҳои Президенти кишвар низ ифода ёфтааст.

Қобили тазаккур аст, ки тибқи амрномаи Бонки миллии Тоҷикистон аз санаи 5 феввали соли 2014, №101-172/390 зимни аз қайд гузаштани бонкҳо, аз ҷумла ташкилотҳои маблағгузори қарзии хурд, номи он бояд ба талаботи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» мутобиқ гардонида шавад, вале мутаассифона, дар давраи ҳисоботӣ ҷиҳати ин масъала ягон мууроҷиат ба Кумита ворид нагардид.

Дар ҳамин давра номгузори (24) ташкилоту муассисаҳои зерин аз лиҳози экспертизаи забоншиносӣ ва танзими истилоҳот дар робита ба талаботи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» мавриди баррасӣ қарор гирифт ва ҳулосаҳои Кумита ҷиҳати номгузори муассисаҳои зерин пешниҳод гардид:

- ҳулоса оид ба номгузори ҶДММ «Строитель-ЛТД» ба Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Насриён»;
- ҳулоса оид ба номгузори мағозаи «Мир костюмов» дар шакли «Мағозаи либосҳои мардона»;
- ҳулоса оид ба номгузори қаҳвахонаи «Арк»;
- ҳулоса оид ба номгузори кошонаи ҳусни ҶДММ «Олами зебой» дар шакли дурусти навиштаҷоти номгузорӣ барои корбурд «Кошонаи ҳусн *Дессанж Порис* Dessange Paris»;
- ҳулоса оид ба номгузори муассисаҳои таълимии ноҳияи Балҷувон, аз қабилҳои муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №1 ба номи Саидкул Турдиев, муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №2 ба номи Исмаи Шарифов, муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №4 ба номи Сафар Раҳмон, муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №11 ба номи Кавгов Чақал, муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №9 ба номи Ҳуҷамардов Талбак ва муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №7 ба номи Мӯсоев Иброҳим;
- ҳулоса оид ба номгузори МТМУ №8-и Ҷамоати деҳоти Меҳнатободи ноҳияи Мир Сайид Али Ҷамадонӣ ба номи Муродов Орзу Маҳмадраҳимович;
- ҳулоса оид ба номгузори Муассисаи давлатии таълимии Коллеҷи омӯзгори Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ ба номи Соҳиб Табаров;
- ҳулоса оид ба номгузори ҶДММ ТАҚХ «Фардо»;
- ҳулоса ба номгузори Муассисаи давлатии «Нигоҳдори ҷангал ва боғи «Ғалаба»;
- ҳулоса ба номгузори шабакаи дорухонаҳои «Давои Розӣ»;
- ҳулоса ба номгузори шабакаи дорухонаҳои «Тансиҳат»;
- ҳулоса оид ба номгузори Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди навтаъсис (тавсия «Техабзор»);
- ҳулоса оид ба номгузори Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди Ширкати сармоягузори лизингии «ҶДММ ШСЛ «Муфидлизинг»;
- ҳулоса оид ба иваз намудани номи Ҷамъияти саҳомии пӯшидаи Бонки сармоягузори «Конт» ба ҶСП «Бонки Осӣ»;
- ҳулоса ба матни рекламаи ҶДММ «ЛС ВАЙКИКИ РИТЕЙЛ ТҶ»;

- хулоса оид ба номгузори ЧДММ «ЭРҚИС»;
- хулоса оид ба номгузори Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Аурум-Ойл»;
- хулоса оид ба тағйир додани номи Варзишгоҳи марказии ба номи Уктам Маматов ба Варзишгоҳи марказии «Балх» (радшуда);
- хулоса оид ба номгузори қаҳвахонаи «Титав»;
- хулоса оид ба номгузори Муассисаи давлатии «Нигоҳдории ҷангал ва боғи «Ғалаба»-и Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар шаҳри Душанбе»;
- хулоса ба Федератсияи варзишгоҳи «Зӯрхона»-и Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- хулоса ба номи тарабхонаи «ҶИНС»;
- хулоса ба номи ЧДММ-и «ИНМ-ТРАНС»;
- хулоса ба номгузори МТМУ №6-и ноҳияи Муъминобод ба номи Сангаҳмад Юсуфзода;
- хулоса ба номи ЧДММ-и «Таробурд - МУНИС»;
- хулоса ба номи ҲДММ-и «Тоҷик Тур»;
 - хулоса оид ба номгузори ширкати навтаъсиси ба номи «Вакил»// «Вакилон»;
 - хулоса оид ба номгузори номи мағозаи «Душанбе экспресс мағозаи интернетӣ»;
 - хулоса оид ба номгузорӣ намудани муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №1-и ноҳияи Шамсиддин Шохин ба номи Мирзоев Ҷамшедшоҳ Алимардонович;
- хулоса оид ба номгузори Муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №69-и деҳаи Дашти Ҷамоати Сӯҷинаи шаҳри Панҷакент ба номи Бозор Ҳаким;
- хулоса оид ба номгузори МТМУ-и №25 ба номи Шарифзода Бозор Аҳмад;
- хулоса оид ба номгузорӣ намудани Муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №24-и деҳоти Бобо Носиров ба номи Абдулло Мусоев;
- хулоса ба номгузорӣ намудани Муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №1-и ноҳияи Ш. Шохин ба номи Мирзоев Ҷамшедшоҳ Алимардонович;
- хулоса ба номгузори Муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №19-и Ҷамоати деҳоти Лоҳутии ноҳияи Ховалинг ба номи Тураев Иброҳим;
- хулоса ба дурустии матни барчаспҳои нӯшокиҳои ғайриспиртии “БЛЕК ЭНЕРГИ ” ва “БЛЕК ЭНЕРГИ ВИЛД АПЕЛСИН”;
- хулоса ба номгузори муассисаи хизматрасонии “EXPRESS PRINT”;
- хулоса оид ба тарҷумаи дурусти номвожаи «Food statiton» (Маркази таом) ва маводи иттилоотии «Fost Food» (таомҳои зудпаз);
- хулоса оид ба ном ва маводи иттилооти идораи букмекирии (KENO.tj)
- хулоса ба номгузори ЧДММ “Олами зебой”.

Дар соли 2016 ба номгузори 40 ташкилоту муассиса, аз ҷумла, 26 ташкилоту муассиса, марказҳои хизматрасонӣ, 13 муассисаи таълимӣ ва дар як соли 2015 ба 16 номи ташкилоту

муассисаҳо хулоса пешниҳод гардидааст, ки дар муқоиса ба соли 2015 24 адад зиёд буда,
60,4 дарсад % барзиёд аст.

б) Номҳои ҷуғрофӣ ва маҳалҳои аҳолинишин:

Дар давраи ҳисоботӣ аз ҷониби кормандони Кумита мутобиқи дархости мақомоти давлатӣ ва шахсони воқеию ҳуқуқӣ ба номгузориҳои 98 деҳа ва 11 ҷамоати деҳоту шаҳрак ва 1 мавзеи ҷуғрофӣ (парваришгоҳ) хулоса пешниҳод гардид. Аз ҷумла:

- хулоса оид ба номгузориҳои Ҷамоати деҳоти Гулистони ноҳияи Восеъ ба номи Ғаффор Абдуллоев;

- хулоса оид ба тағйири номи деҳаҳои Шаҳидқараянтоқ ба Диловарон, Янги Равот ба Райбат (дастгиришуда), Ҳамирҷӯй ба Шодоб, Шӯрқӯрғон ба Иттифоқ, Қӯрғонча ба Меҳргон, Яккатерак ба Чаманзори шаҳри Конибодом;

- хулоса оид ба иваз намудани номи деҳаҳои Охбулоқ ба Сафедчашма, Турко ба Заркамар, Беди Баҳтрай ба Дурахшон, Солмолидашт ба Иттифоқ, Узнохур ба Чаноро, Сулдузӣ ба Нурободи ноҳияи Балҷувон;

- хулоса ба тағйири номи деҳаҳои Оғуртӣ ба Гулдара, Тошбулоқ ба Наврӯзчашма ва номгузориҳои маҳалҳои аҳолинишини навбунёди Дашти Хорзор, Суғдиён, Чашмаи Садаи Ҷамоати деҳоти Садриддин Айнии ноҳияи Варзоб аз 3-юми марти соли 2016, №1-3/94;

- хулоса оид ба тағйири номи деҳаи Наймани деҳоти Сурхи шаҳри Исфараи вилояти Суғд ба Сароб;

- хулоса оид ба тағйир додани номи деҳаҳои Янгиқишлоқ ба Зарзамин (дастгиришуда), Урмонтол ба Файзобод, Қирқидуқ ба Ифтихори ноҳияи Ашт;

- хулоса оид ба тағйир додани номи ҷамоати шаҳраки Обикиик ба Баҳористони ноҳияи Хуросон;

- хулоса оид ба тағйири номи деҳаҳои Оқтеппа ба Сафедтеппа, Саидқӯрғон ба Саидқалъа, Қуштергимон ба Сариосиё, Фармонқӯрғон ба Фармонқалъа (дастгиришуда), Янгиобод ба Меҳрободи ноҳияи Спитамен;

- хулоса оид ба тағйир додани номи Ҷамоати деҳоти Сайёди ноҳияи Шаҳритус ба номи Талбак Садриддинов ва деҳаҳои Қазоқ ба Кӯҳдоман, Хоҷа-Қучкорӣ ба Чорсӯ, Бурбулоқ ба Чашма, Кулдимон ба Кӯлдоман, Бешқудоқ ба Навшод (дастгиришуда) ва иваз намудани номи Ҷамоати деҳоти Арали ноҳияи Абдурахмони Ҷомӣ ба номи Қадриддин Ғиёсов (радшуда);

- хулоса оид ба тағйири номи деҳаҳои Коминтерн ба Кишоварзон, Коммунаи Париж ба Ободон (Ҷамоати деҳоти Фрунзе), Ленин ба Деҳқонобод (Ҷамоати деҳоти Калинин), НКВД ба Чорбоғ (Ҷамоати деҳоти Чорбоғ), Телмон ба Сабзавоткор (Ҷамоати деҳоти Узун), Тошробод ба Шоликорон (Ҷамоати шаҳраки Гулистон) ва Ҷамоати деҳоти Туғаланг ба Ҳалевард (дастгиришуда), Комсомол ба номи Абдухалил Холов (Ҷамоати деҳоти Навобод), Болшевик ба номи Абдуқодири Бедил, Ёш-Ленин ба номи Нақибхони Туғрал (Ҷамоати деҳоти Туғаланг), 38 Ленинул ба номи Абдулло Холов (Ҷамоати деҳоти Навобод), Фрунзе ба номи Лоиқ Шералӣ (Ҷамоати деҳоти Фрунзе), Чапаев ба Наврӯз ва Докучаев ба Сабо аз Ҷамоати деҳоти Фрунзеи ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ (радшуда);

- хулоса ба номгузориҳои деҳаи Коммунизми ҷамоати деҳоти Навободи ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ ба номи Эшони Бобои Кароматулло (дастгиришуда);

- хулоса оид ба иваз намудани номи шаҳраки Колхозобод ба номи Сирочиддин Исоев (радшуда);
- хулоса оид ба иваз намудани номи шаҳраки Колхозобод ба Балх (дубора, дастгирӣ);
- хулоса оид ба тағйир додани номи деҳаҳои Ганҷбор - 2 ба Шаҳдбор (Ҷамоати деҳоти Р. Исмоилов), Гулрез - 2 ба Хуррамдеҳ, Эловар ба Панҷдеҳ (Ҷамоати деҳоти А. Абдулвосиев), Гирдоб - 2 ба Сеоба, Баракат - 2 ба Сахиён, Гулобод - 2 ба Нурофар, Ҷавонон - 2 ба Бахтёрон (Ҷамоати деҳоти Б.Бурунов), Кишоварз - 2 ба Сароб, Ҳуснобод - 2 ба Чашмасор, Тиллои сафед - 1 ба Фаҳробод, Адолат - 1 ба Сафедҷар, Ҷангалобод - 2 ба Боғистон, Деҳқонобод - 2 ба Қалъаи Гулистон, Даҳана - 1 ба Ҳакимон (Ҷамоати деҳоти Гулистони шаҳри Ваҳдат);
- хулоса оид ба иваз намудани номи деҳаҳои «Оқгаза» ба «Бӯстон» (аз Ҷамоати деҳоти «Гулистон»), Устотоймас ба Кӯҳдоман ва Табақчӣ ба Баҳористон - аз ҷамоати деҳоти Ваҳдати шаҳри Сарбанд, (радшуда);
- хулоса оид ба иваз намудани номи шаҳри Пролетари ноҳияи Ҷаббор Расулов ба шаҳраки Томирис (дастгирӣ);
- хулоса оид ба тағйири номи деҳаҳои Бӯстон-1 ба Бӯстон, Бӯстон-2 ба Гулбоғ (дастгирӣ), Будинобод ба Будинадашт (дастгирӣ) ва Тутбулоқ ба Тутчашма (радшуда) аз Ҷамоати деҳоти Гулсара Юсуфоваи ноҳияи Ёвон;
- хулоса оид ба тағйири номи деҳаҳои Тошоҳур ба Боғи Дарун, Охучар ба Охучар ва Ёвонсу ба Ёвонруд (дастгирӣ), Зулмобод ба номи Меҳробод (радшуда, Меҳристон) аз Ҷамоати деҳоти Ҳасан Ҳусейнови ноҳияи Ёвон;
- хулоса оид ба иваз намудани номи деҳаҳои Ўрта-Қайнар ба Зафармандон (радшуда, номи Зафар), Бош-Қайнар ба Кишоварзон (дастгирӣ) ва маҳаллаи Оқ-Санглох ба Дӯстон (радшуда) аз Ҷамоати деҳоти Норини ноҳияи Ёвон;
- хулоса оид ба иваз намудани номи парваришгоҳи «Қаратов» ба «Сиёҳкӯҳ» (дар шакли «Парваришгоҳи «Сиёҳкӯҳ» дастгирӣ шуд);
- хулоса оид ба номгузори деҳи Гулфшони ноҳияи Ҷаббор Расулов ба номи Шодиёна;
- хулоса оид ба категорияи деҳа мансуб дониستاني деҳаи Даштаки Ҷамоати деҳоти Сучони ноҳияи Шуғнони ВМКБ;
- хулоса оид ба иваз намудани номи деҳаи Ғалчамулло ба Боғдорони шаҳри Конибодом; ...
 - хулоса оид ба тағйири номи шаҳраки Нови ноҳияи Спитамен ба шаҳраки Навкат;
 - хулоса оид ба иваз намудани номи деҳаи Форбулоқ ба Форчашмаи ноҳияи Ёвон;
 - хулоса оид ба иваз намудани номи дараи Даҳана-су ба Даҳанарӯди ноҳияи Ёвон;
 - хулоса оид ба иваз намудани номи Ҷамоати деҳоти Сари Осиёб ба Фафор Мирзои Ноҳияи Ховалинг;
 - хулоса оид ба иваз намудани номи деҳаи Ленин-Юл ба номи Абдуллои ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ;
 - хулоса оид ба иваз намудани номи деҳаи Чапаев ба Наврӯзи ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ;
 - хулоса ба иваз намудани номи маҳалҳои Оқсанглох ба Дӯстон ва Минчинор ба Чинори Ҷамоати д. Норини н. Ёвон.
- хулоса оид ба номгузори деҳи Гулфшони ноҳияи Ҷаббор Расулов ба номи Шодиёна;
 - хулоса оид ба категорияи деҳа мансуб дониستاني деҳаи Даштаки Ҷамоати деҳоти Сучони ноҳияи Шуғнони ВМКБ;

- хулоса оид ба номгузори шаҳраки Пролетар ба «Томирис»;

Дар ин давра ба 9 (1 шаҳрак) номҳои ҷуғрофии кишвар хулоса пешниҳод гардидааст:

- хулоса оид ба иваз намудани номи шаҳраки Пролетари ноҳияи Бобоҷон Ғафуров ба Меҳробод;
- хулоса оид ба ивази номи деҳаи Қарақчиқуми деҳоти Лоҳутии шаҳри Конибодом ба деҳаи Ҷаҳонзеб;
- хулоса оид ба таъсис додани шаҳраки Баҳористон ва иваз намудани номи деҳаҳои шаҳрҳои Истаравшан, Конибодом, Панҷакент, ноҳияҳои Ашт ва Спитамен;
- хулоса оид ба иваз намудани номи деҳаҳои Тапқоқ ба Меҳнатобод, Тошбек ба Истиқлолият (аз Ҷамоати деҳоти Гули Сурх), Сари Ҷияк ва Сандағундак ба Сайёд (аз Ҷамоати деҳоти Қалъачаи Калон), Тўқузчалак ба Файзобод ва Боёвут ба Чашмасор (аз Ҷамоати деҳоти Зарҳалол)-и шаҳри Истаравшан;
- хулоса оид ба ивази номи кўчаи Ненахови шаҳри Роғун ба 25 солагии Истиқлолият;
- хулоса оид ба ивази номи деҳаи Коммунизм ноҳияи Ҷ. Балхӣ ба деҳаи Саид Кароматулло;
- хулоса оид ба иваз намудани номи деҳаи Даҳани Шоли Ҷамоати Сари Осиёби ноҳияи Ховалинг ба номи Устоғулом.

Аз ин теъдод Кумита бо дарназардошти масъалаи такрори номҳо ва номгузорӣ ба номи ашхос, ҳамчунин сарфи назар гардидан ҳангоми интихоби номи маҳалҳои аҳолинишин аз хусусиятҳои таърихӣ ва ҷуғрофии ин ё он мавзӯ, зисту зиндагонии мардум тағйири номи 21 маҳали аҳолинишин ва ҷамоати деҳотро рад намуд.

Дар соли 2015 дар маҷмӯъ давоми сол ба 110 (82 деҳа, 5 ҷамоати деҳоту шаҳрак, 2 ноҳия, 2 шаҳр, 1 кўча ва 18 муассисаи таҳсилоти миёнаи умумӣ ва 1 Кохи фарҳанг) номи маҳаллии аҳолинишин хулоса пешниҳод карда шуда буд, ки дар муқоиса ба ин дар соли 2016 дар маҷмӯъ ба 97 деҳаву маҳалҳои аҳолинишин, 11 ҷамоати деҳоту шаҳрак ва 1 мавзеи ҷуғрофӣ (парваришгоҳ) хулоса пешниҳод карда шуд ва ин дар муқоиса аз соли 2015 12 дарсад % камтар аст.

Қобили зикр аст, ки айни замон дар Кумита дар асоси муроҷиати МИМҲД-и ноҳияи Ҷалолӣдин Балхӣ аз 25-уми ноябри соли 2016, № 1/1886 барои мувофиқа ва пешниҳоди хулоса баррасии номгузори 12 деҳа, 3 деҳот, 4 кўча ва 1 муассисаи таълимӣ ворид гардидааст, ки он дар мавриди омӯзиш ва баррасӣ қарор дорад.

Боиси тазаккур аст, ки дар асоси супориши Протоколи маҷлиси Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28-уми ноябри соли 2015, №3 бо мақсади ба талаботи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва эҳтироми суннату арзишҳои неки фарҳанги миллӣ мутобиқ намудани номҳои воҳидҳои марзиви маъмури барои ивази номи шаҳраки Пролетар ба ноҳияи Ҷаббор Расулов мактуб ирсол намуда, ҷиҳати иваз намудани номи шаҳрак номҳои «Томирис, Навгирд, Даштобод ва Сакоиён»-ро пешниҳод намуд.

Ҷиҳати танзими дурусти масъалаҳои номгузори воҳидҳои марзиви маъмури дар кишвар, дар асоси дастури роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28-уми ноябри соли 2015, №16/324 оид ба таъсиси гурӯҳи корӣ ҷиҳати иваз намудани номи мавзӯҳои ҷуғрофии кишвар аз ҳисоби олимони Академияи илмҳо ва донишгоҳу донишқадаҳо ва Протоколи маҷлиси Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29-уми феввали соли 2016, №3 дар бораи ба талаботи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва эҳтироми суннату арзишҳои неки фарҳанги миллӣ мутобиқ намудани номҳои воҳидҳои марзиви маъмури дар ҷумҳурӣ, дар Кумита аз ҳисоби роҳбарият ва Ҳайати мушовараи Кумита, кормандони шуъбаи танзими истилоҳот, олимони Академияи илмҳо ва

донишгоҳу донишкадаҳои кишвар гурӯҳи корӣ таъсис дода шуд ва аз ҷониби раиси Кумита «Нақшаи кории гурӯҳи кории Кумита дар асоси дастури роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28-уми ноябри соли 2015, №16/324 оид ба таъсиси гурӯҳи корӣ ҷиҳати иваз намудани номи мавзеъҳои ҷуғрофии кишвар аз ҳисоби олимони Академияи илмҳо ва донишгоҳу донишкадаҳо ва Протоколи маҷлиси Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29-уми феввали соли 2016, №3 оид ба талаботи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва эҳтироми суннату арзишҳои неки фарҳанги миллӣ мутобиқ намудани номҳои воҳидҳои марзию маъмури дар ҷумҳури» аз 25-уми март соли 2016, №24 тасдиқ карда шуд. Аини замон кормандони Кумита оид ба сабаби зиёд шудани номҳои такрор дар ҳудуди шаҳру ноҳияҳои кишвар таҳлил ва ҳисоби омори гузаронида истодаанд, ки зимни ин масъала ва ҷиҳати татбиқи дастури Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Протоколи маҷлиси Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз натиҷаи ҷамъбасти фаъолияти гурӯҳи корӣ ва пешниҳодҳои марбут ба ин масъала ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон гузориши муфассали Кумита ирсол хоҳад гардид.

Чорабиниҳо

Кумита мизи мудавварро бахшида ба Рӯзи байналмилалии забони модарӣ 19-уми феввали соли равон, таҳти унвони «Вазъи забони модарӣ дар муассисаҳои томактабии шаҳри Душанбе» бо иштироки намояндагони Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, раёсати маорифи шаҳри Душанбе, намояндагони шуъбаҳои маориф ва боғчаҳои бачагонаи ноҳияҳои пойтахт ва намояндагони ВАО баргузор намуд, ки дар он саҳми кормандони Кумита назаррас мебошад. Ҳадафи асосии мизи мудаввар ҳалли мушкилоти масъалаҳои рушди забони давлатӣ дар ин муассисаҳо буд, ки дар анҷоми чорабинӣ барои ҳаллу фасли масъалаҳои зерин таклифу пешниҳодҳо қабул гардиданд, ки онҳо минбаъд барои рушду густариши забони давлатӣ барои кӯдакон ниҳоят зарур ва рӯзмарра маҳсуб меёбад:

1. Дар курси такмили ихтисос аз фанни забони давлатӣ мураббияҳо курси омӯзиш гузаранд;
2. Дастурҳои таълимӣ, тарбиявӣ ва методӣ дар муассисаҳои томактабӣ бояд ягона бошанд;
3. Миёни кормандон, мураббияҳо озмуни донандаи забони давлатӣ гузаронида шавад;
4. Дар санҷишҳои навбатии гурӯҳи кории Кумита оид ба вазъи татбиқи Қонуни ҶТ «Дар бораи забони давлатии Тоҷикистон» аз мураббияҳо ба забони давлатӣ диктанти санҷишӣ гирифта шавад;
5. Дар Муассисаи давлатии Телевизиони кӯдакону наврасон – «Баҳористон» тибқи нақшаи «Барномаи рушди забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2012-2016» соати омӯзиши забони давлатӣ ба роҳ монда шавад.
6. Дар барномаҳои таълимиву тарбиявӣ барои кӯдакостонҳо, омӯзиши забони давлатӣ, аёниятҳо бо ин забон, озмуни беҳтарин гуянда, ровӣ, наттоқ, бо забони давлатӣ ҷой дода шуда, ҳамасола натиҷагирӣ карда шавад.
7. Дар муассисаҳои томактабии кишвар ҳусни хатти беҳтарин ва дигар фаъолиятҳо, ки нерӯи ақлӣ ва зеҳнии кӯдаконро қавӣ намуда, дар он шинохти фарҳангӣ ва миллиро бедор карда метавонад, ҷиддӣ ба роҳ монда шавад.

Бо иштироки кормандони Кумита 5-уми январ соли 2016 ҷиҳати татбиқи супориши Протоколии маҷлиси Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31-уми март соли 2015, №4 бо мақсади баланд бардоштани савияи дониши аҳолӣ оид ба фарҳангу маърифати номгузорӣ, ҷиҳати таҳия ва нашри маводи методию тафсирий, ташкили семинарҳои омӯзишӣ дар ҷамоатҳо, муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, таваллудхонаҳо ва идораҳои сабти асноди ҳолати шаҳрвандӣ дар Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии ноҳияи Сино семинар-машварат баргузор гардид.

Ҷамъомади мазкур бо иштироки 120 нафар намояндагон аз мақомоти ноҳия, кормандони

бахши асноди ҳолати шаҳрвандӣ, мутахассисони шуъбаи корҳои дохилӣ, кормандони таваллудхонаҳо, муассисаҳои таълимӣ ва ташкилоту муассисаҳои ҳудуди ноҳияи Синои пойтахт баргузор гардид. Мушкилоти номгузорӣ ба фарзандон тибқи анъанаҳои миллӣ ва пурра таҳияи китоби «Феҳристи номҳои миллии тоҷикӣ» маълумот дода, ба иттилои иштирокдорон расонид, ки минбаъд, баъди интишори китоби «Феҳристи номҳои миллии тоҷикӣ» танҳо номгузорӣ тибқи ин китоб ба роҳ монда мешавад ва дар сурати нофаҳмӣ оид ба ин масъалаҳо, ки ҷиҳати сабти ном ва навишти ғалати он руҳ медиҳад ва ё номи дар китоб мавҷуднабудаи тозаэҷоду зебои тоҷикӣ бояд ба Кумита муроҷиат намоянд.

Кормандони Кумита 16-уми феврالی соли 2016 дар семинар-машварати Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии ноҳияи Фирдавсӣ, ки бахшида ба Рӯзи байналмилалӣ забони модарӣ баргузор гардид, иштирок ва маъруза намуданд.

Дар соли 2016, кормандони Кумита дар маҳфили «Рӯнамоии китобҳои забоншиносии тоҷик С. Назарзода «Истилоҳоти забони тоҷикӣ: таърих, гароиш ва дурнамо», «Забон ва бедорӣи миллӣ», «Имло ва забони адабӣ» (дар Китобхонаи миллии Тоҷикистон) ва Ҳамоиши китоб дар Пажӯҳишгоҳи забони форсӣ-тоҷикӣ, ки 10-уми феврالی соли 2016 баргузор гардиданд, иштирок намуданд.

Мутобиқи Нақшаи раиси Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 19-уми марти соли 2016 оид ба татбиқи «Нақшаи мулоқоти мутахассисони Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон (Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон №25493 (26), аз 14.03.2016) доир ба забони таҳияи барномаҳои телевизиониву радиой дар асоси дастуру супоришҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, ки дар маросими ифтитоҳи МДТВ «Варзиш», ТВ «Синамо» ва МД «Академияи ВАО-и Тоҷикистон» бо кормандони КТР баён доштанд», кормандони Кумита рӯзҳои 29, 30 ва 31-уми марти соли равон дар мулоқоти намояндагони Кумита бо роҳбарият ва аҳли эҷоди Шабакаи телевизиони Тоҷикистон, МД «Телевизиони Сафина», МД «Ҷаҳоннамо», МД «Телевизиони кӯдакону наврасон – Баҳористон», Радиои Тоҷикистон ва чор шабакаи он фаъолона ширкат варзиданд. Қобили тазаккур аст, ки кормандони Кумита дар таҳлили забони барномаҳои мухталифи шабакаҳои телевизионӣ ва нутқи ровиёну барандагони барномаҳои телевизионии Шабакаи якуми телевизиони Тоҷикистон, МД «Телевизиони Сафина», МД «Ҷаҳоннамо», МД «Телевизиони кӯдакону наврасон - Баҳористон», инчунин, дар таҳлилу баррасии матну забони реклама ва навиштаҷоти сатрҳои равон дар ин шабакаҳо фаъолона иштирок намуданд, ки бо дарназардошти хулосаи онҳо дар ин мулоқотҳо барои минбаъд поку беолоиш ва тоза нигоҳ доштани забони гуфтор ва навиштор дар шабакаҳои телевизионӣ ва радиои кишвар тавсияҳои Кумита пешниҳод гардиданд.

Мулоқотҳои мазкур бо намояндагони шабакаҳои телевизионӣ ва радиой дар сатҳи зарурӣ ба роҳ монда шуда, дар он аз ҷониби намояндагони Кумита оид ба татбиқи муқаррароти Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон», доир ба фасоҳати забони давлатӣ, риояи талаботи қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ, корбурди дурусти истилоҳоти соҳавӣ, инчунин, рисолати таърихӣи забони тоҷикӣ ва арҷгузорӣ ба забони давлатӣ сухан рафта, ҳамзамон, камбудҳои рӯзноманигорон, ровиён ва наттоқону барандагони барномаҳои телевизионӣ ва радиой, оид ба гуфтори ғалат, риоя нагардидани савтиёти овоии тоҷикӣ, истифодаи калимаҳои ғалат дар забони радиову телевизион, инчунин, навиштаҷоти ғайримеъёрӣ дар матни эълону рекламаҳо ва сатрҳои равони телевизионӣ мавриди муҳокима қарор дода шуданд.

Бо дарназардошти хулосаи онҳо дар ин мулоқотҳо барои минбаъд поку беолоиш ва тоза нигоҳ доштани забони гуфтор ва навиштор дар шабакаҳои телевизионӣ тавсияҳои Кумита барои шабакаҳои телевизионӣ ва радиой пешниҳод гардид:

- ба роҳ мондани омӯзиши забони давлатӣ ва қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ барои кормандони телевизион;
- назорати ҷиддии забони филмҳои тарҷумашуда аз тариқи шабакаҳои телевизионӣ;
- назорати мунтазами забони барномаҳо;

- назорати суханварӣ ва нутқи ровиён ва наттоқон;
- тарғиб ва ташвиқи забони давлатӣ тавассути силсилаи барномаҳо ва роликҳо;
- риояи дурусти талаботи Қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ дар сатрҳои равон;
- таблиғи мунтазами татбиқи масъалаҳои ҳалталаби «Нақшаи Барномаи рушди забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2012-2016»;
- назорати ҷиддӣ ва дар доираи меъёри забони адабӣ таҳия ва сабт намудани мусоҳибаҳо;
- таҳия ва татбиқи нақшаи чорабинии ҳамкорӣ байни Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Кумита бо мақсади арҷгузорӣ ба забони давлатӣ ва дуруст ба роҳ мондани сиёсати давлатии забон дар кишвар масъулони ВАО-ро таъкид намуд, ки тарғибгари асосии забони адабии меъёр ин воситаҳои ахбори омма, аз ҷумла, кормандони телевизион ва радио маҳсуб меёбанд.

Дар анҷоми мулоқотҳо аз ҷониби намояндагони Кумита ба кормандони шабакаҳои телевизионӣ ва радиои иттилоъ дода шуд, ки барои риоя нагардидани муқаррароти Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» тибқи моддаи 89-и Кодекси мурофиавии ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон чораҷӯӣ карда мешаванд.

Дар мулоқот ҳамчунин, аз мушкилоти пахши барномаҳои шабакаҳои радиои давлатӣ барои шаҳрвандони кишвар сухан рафт. Чун дар даврони Шӯравӣ аз пахши радиои давлатӣ бо забони тоҷикӣ (тавассути радиои «Нуқта») ҳамагон таъмин буданд ва шаҳрвандон аз иттилооту ҳадафҳои татбиқи сиёсати давлатии кишвар саривақт огоҳӣ доштанд, имрӯз Хадамоти алоқаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистонро лозим меояд, ки барномаҳои Радиои Тоҷикистонро дар саросари кишвар барқарор намояд. Ҳамзамон ба хоҳири пахши пурраи барномаҳои шабакаҳои телевизионӣ ва Радиои Тоҷикистон дар ноҳияҳои наздисарҳадӣ Ҷамъияти саҳомии шакли кушодаи «Телерадиоком»-и Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистонро зарур аст, ки таъмини доимӣ ва пурраи пахши барномаҳоро ба роҳ монад.

Ҳамчунин, дар роҳи татбиқи супориши мазкур аз 21-ум то 26-уми апрели соли равон мулоқоти роҳбарият ва кормандони Кумита бо устодону донишҷӯёни Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни, Донишқадаи давлатии забонҳои Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода ва Донишқадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода баргузор гардид, ки дар он мутахассиси Кумита Зулфониён Р. иштирок намуд.

Дар вохӯрии мазкур аз ҷониби намояндагони Кумита оид ба татбиқи муқаррароти Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон», доир ба сиёсати забони давлатӣ, риояи талаботи Қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ, корбурди дурусти истилоҳоти соҳавӣ, инчунин, рисолати таърихии забони тоҷикӣ ва арҷгузорӣ нисбати забони давлатӣ ба омӯзгорону донишҷӯён фаҳмонида шуд.

Дар анҷом донишҷӯён ва омӯзгорон оид ба масъалаҳои Қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ, сатҳи забондонии рӯзноманигорон, роҳҳои ҳалли мушкилот дар интиҳоби ном, номи хонаводагӣ, насаб, номгузориҳои шаҳру ноҳияҳо, шаҳраку маҳалла, кӯчаю хиёбонҳо, истифодаи навиштаҷот ба забонҳои хоричӣ, омилҳои ба миён омадани навиштаҷоти ғалат дар кӯчаю хиёбонҳо, забони воситаҳои ахбори омма, истифодаи истилоҳот дар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва Қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, омӯзиши қоидаҳои имло дар мақомоти давлатӣ, наشري фарҳангҳои соҳавӣ ва ғайраҳо саволҳо пешниҳод намуданд, ки аз ҷониби роҳбарият ва кормандони Кумита ба донишҷӯёну омӯзгорон посухҳои мушаххас дода шуд.

Вохӯрии кормандони Кумита дар Донишгоҳи миллии Тоҷикистон бо сабабҳои номаълум аз

ҷониби раёсати Донишгоҳ ташкил карда нашуд.

Кормандони Кумита таҳти роҳбарии муовини раиси Кумита Матробиён С. Қ., 7-уми апрели соли 2016 бо 8 нафар намояндагон – котибони ҷамоатҳои деҳот ва намояндаи Комиссияи номгузори Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии ноҳияи Ёвон воҳӯрии машваратӣ баргузор намуданд, ки дар ин воҳӯрӣ масъалаҳои номгузорӣ мутобиқи муқаррароти Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ҳаллу фасл гардида, ба бисёр мушкилоти номгузорӣ машварату маслиҳатҳо дода шуданд, то пеш аз қарори Маҷлиси вакилони халқ ва Ҷамоати деҳот дар пешниҳоду ивази номҳои чуғрофӣ ва маҳалҳои аҳолинишин қаблан бояд, ки комиссияҳои номгузорӣ бо Кумита мувофиқа намоянд.

Дар ин давраи ҳисоботӣ, Кумита дар асоси банди 48-и қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1-уми март соли 2016, №99 «Дар бораи Нақшаи баргузори машваратҳои илмӣ ва илмию техникӣ, конференсияҳо, симпозиумҳо, анҷуманҳо ва семинарҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли 2016», банди 27-уми боби IV ва VI-и Нақшаи чорабиниҳои Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2012-2016 аз 30-юми июни соли 2012, №335 дар бораи ҳимоя ва рушди забони давлатӣ берун аз марзи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Нақшаи кори Кумита аз 7-уми январ соли 2016, №1 9-уми июни соли равон Конференсияи илмию амалии байналмилалӣ таҳти унвони «Мақоми забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон – забони тоҷикӣ дар муносибатҳои байналмилалӣ»-ро бо иштироки олимону донишмандони кишварҳои хориҷии Ҳиндустон, Ҷумҳурии Ислонии Эрон, Ҷумҳурии Ислонии Афғонистон, Британияи Кабир, намояндагони сафоратхонаҳои Федератсияи Россия, Қазоқистон, Қирғизистон, Покистон, инчунин, намояндагони Ҳукумати кишвар, вазорату идораҳои давлатӣ, муассисаҳои таҳсилоти олӣ ва пажӯҳишгоҳҳои илмӣ-таҳқиқотии кишвар, ҷамъиятҳо, аъзои Шӯрои ҳамгунсозии истилоҳоти Кумита ва намояндагони ВАО баргузор намуд.

Қобили зикр аст, ки бо ибтиқори Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҷумҳурӣ ба масъалаи мазкур бори дувум чунин конференсияҳо дар сатҳи байналмилалӣ баргузор мегардад. Дар конференсия зиёда аз 120 нафар олимону муҳаққиқон, таълимгарон ва рӯзноманигорон иштирок намуданд.

Конференсияро бо сухани ифтитоҳӣ раиси Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, доктори илми филология Гавҳар Шарофзода оғоз намуд. Сипас, раиси Пажӯҳишгоҳи фарҳанги форсӣ-тоҷикӣ Сафорати Ҷумҳурии Ислонии Эрон, ҷаноби оқои Ҳасан Қарибӣ, устои Донишгоҳи ҷомеи ислонии Деҳлӣ - профессор Қамар Фаффор, раиси Донишгоҳи «Дунё»-и Ҷумҳурии Ислонии Афғонистон Сайид Маҳдум Раҳин ва муҳаққиқи забоншинос тоҷик, корманди Институти забон, адабиёт, шарқшиносӣ ва мероси хаттии ба номи Рӯдакии АИ ҶТ, доктори илмҳои филологӣ Фаффор Ҷӯраев ва намояндаи Анҷумани тоҷикон ва форсизабонони ҷаҳон «Пайванд» Мансур Парҳезгор (Британияи Кабир), Ройзани фарҳангии ҶИ Эрон Худоёр Иброҳим, ҳамчунин, мушовири Вазорати корҳои хориҷии ҶТ, донишмандон аз кишварҳои Афғонистон, Олмон дар суҳанронҳои хеш аз мақоми арзанда ва таълимдихандагӣ доштани адабиёти ғании ин забон ёдовар шуда, пешниҳод намуданд, ки ҷавҳари асосӣ ва ҳадафи пур аз ҳикмати ин забонро танҳо дар донишҳои ин забон мебояд фаҳмид. Зеро барои ба ин мақсадҳо ноил гаштан доираи омӯзиш ва таълими ин забонро дар кишварҳои олам бояд васеъ намуд.

Дар Конференсия 25 маърузаи илмӣ ва таҳлилӣ пешниҳод гардид, ки 16 маърузаи илмӣ аз ҷониби мутахассисони бахшҳои гуногуни забоншиносӣ мавриди баррасӣ қарор гирифт. Аз ҷумла, дар мавзӯи «Аҳамияти эҷодиёти Мирзо Абдулқодири Бедил дар таҳкими пайвандҳои байни нимқораи Ҳиндустон ва Осиёи Марказӣ дар замони муосир», – устои Донишгоҳи ҷомеи ислонии Деҳлӣ, муовини раиси Бунёди Бедил бону Қамар Фаффор (Ҳиндустон), «Тоҷикӣ-дарӣ-форсӣ ва сайри таърихӣ он ҳамчун забони минтақавӣ ва ҷаҳонӣ», – ректори Донишгоҳи Дунёи Ҷумҳурии Ислонии Афғонистон Саид Маҳдум Раҳин, «Посдории забони дарӣ аз таърихи ориёӣ ва тамаддуни ориёӣ» – донишманди маъруфи забони дарӣ, профессори Донишгоҳи Кобул – Ҳусайни Ямин (Ҷумҳурии Ислонии Афғонистон), «Пешинаи таърихӣ корбурди забони тоҷикӣ дар мукотиботи байналмилалӣ», – доктори илмҳои филологӣ Мирзо Ҳасан Султон (Бонки миллии Тоҷикистон), «Доир ба иқтибоси истилоҳҳои форсӣ-тоҷикӣ дар забони русӣ» – доктори илмҳои филологӣ Тӯхта Ҷӯраев (Донишгоҳи техникаи Тоҷикистон ба номи академик

М. Осимӣ), «Омӯзиши забони тоҷикӣ дар дунёи имрӯз» – номзади илмҳои филологӣ Худоёров Раҷабалӣ (Раёсати фарҳанги вилояти Хатлон), «Вазъи дирӯзу имрӯзи забони форсии тоҷикӣ дар муҳити тоҷикони Чин» – профессор Шаҳбоз Кабилов, номзади илмҳои филологӣ Хуршед Кабилов (ДМТ), «Забони тоҷикӣ дар хориҷа» – доктори илмҳои филологӣ Туғрал Шокиров (Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон), «Сайри аносири луғавӣ ва ёвари форсӣ-тоҷикӣ дар бархе аз забонҳои туркӣ» – доктори илмҳои филологӣ Абдуҷамол Ҳасанов (Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Б. Фафуров) ва «Густариши забони тоҷикӣ дар сарзаминҳои дур ва наздик» – раиси Департаменти дари Донишгоҳи Кобул Азима Маҷид (Ҷумҳурии Исломи Афғонистон) маъруза намуданд.

Конференсияи байналмилалӣ «Мақоми забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон – забони тоҷикӣ дар муносибатҳои байналмилалӣ» бо дарназардошти баррасии муҳимияти рисолати таърихӣ, адабиёти ғановатманди ҷаҳониро доро будани забони тоҷикӣ, ки дар тарбияти башар нақши арзандаву тарбиявӣ дошта, дар соҳаҳои гуногуни иҷтимоӣ, иқтисодӣ ва илмӣ техникаҳои ҳавзаҳои форсизабонии ҷаҳон дорои мақоми арзанда ҳаст ва баҳри рушди густариши он дар олами тамаддун ва дурнамои ин забон бо ҳамраъӣи олимони варзидаи байналмилал – кишварҳои ҷаҳон чунин тавсия намуд:

1) Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳамкорӣ бо Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, академияҳои соҳавӣ, пажӯҳишгоҳҳо ва донишгоҳу донишкадаҳои кишвар ҳамкорихоро дар самти густариши омӯзиши ин забон мустақкам намуда, татбиқи чунин масъалаҳоро ҷиддӣ ба роҳ монанд:

а) дар ҳамкорӣ бо сафоратхонаҳои ҶТ дар хориҷа ва Анҷумани форсизабонии ҷаҳон «Пайванд» таъсис додани Марказҳои омӯзиши забони тоҷикӣ дар кишварҳои хориҷа.

б) дар санадҳои меъёрии пешбинишавандаи марбут ба сиёсати забон ворид кардани масъалаҳои рушди ҳамкорихоӣ ҳавзаҳои омӯзиши забони тоҷикӣ дар кишварҳои хориҷӣ.

в) омода намудани мутахассисони соҳавӣ ба талаботи бозори ҷаҳонӣ рақобатпазир дар самти истилоҳнигорӣ, фарҳангнигорӣ (бахусус фарҳангнигории электронӣ), решашиносӣ, забоншиносии компютерӣ.

г) дар ҳамкорӣ бо Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия намудани китоби забони тоҷикӣ аз рӯи дараҷаҳои омӯзиш.

д) дар ҳамкорӣ бо Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии ҶТ тарғиб намудани омӯзиши забони тоҷикӣ ва донишҷӯи ҳатмии он барои муҳоҷирони меҳнатӣ аз хориҷи кишвар.

2) Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳамкорӣ бо Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Фарҳангистони забон ва адаби форсии Ҷумҳурии Исломи Эрон, ҳавзаи илми Ҷумҳурии Исломи Афғонистон, Ҳиндустон, Ҷумҳурии Мардумии Чин, инчунин дигар донишгоҳу донишкадаҳову пажӯҳишгоҳҳои илмӣ-таҳқиқотии кишварҳои хориҷӣ бо ҳамкории Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, академияҳои соҳавӣ, пажӯҳишгоҳҳо ва донишгоҳу донишкадаҳои кишвар масъалаҳои зеринро роҳандозӣ намояд:

- таҳкими мақоми забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар муносибатҳои байналмилалӣ;
- рушди тавсеа додани ҷуғрофиёи истифодаи забони тоҷикӣ дар заминаи тоҷикони берун аз марзи кишвар;
- татбиқи усулҳои таълими забони тоҷикӣ дар муассисаҳои таълимии кишварҳои хориҷӣ;
- таҳкими вазъи забони тоҷикӣ дар кишварҳои хориҷӣ (аз нигоҳи забоншиносии иҷтимоӣ);
- таваҷҷуҳи зарурӣ додан ба масъалаҳои мубрами забоншиносии муқоисавии тоҷик масоили вожагузинӣ ва истилоҳот ;
- шиносӣ пайдо намудан бо фаъолияти илмии шуъбаҳои тоҷикшиносӣ дар факултетҳои

шарқшиносии мактабҳои олии кишварҳои хориҷӣ;

- таъсис ва густариши бахшҳои тоҷикшиносӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии кишварҳои хориҷӣ;
- ба забони тоҷикӣ додани мақоми забони муоширати байни қавму халқиятҳо ва миллатҳои сокини кишвар;

- фароҳам овардани шароити мусоид дар ташкилоту муассисаҳо, новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқӣ, чиҳати омӯзиши забони тоҷикӣ;

- дар сатҳи байнидавлатӣ ҳаллу фасл намудани масоили миллӣ чиҳати фароҳам овардани шароити озодона истифода бурдан аз забони миллӣ дар кишварҳои ҳамсоя;

- ташкили курсҳои омӯзиши забони тоҷикӣ дар назди сафоратхонаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар хориҷа ва баръакс;

- таҳияи маҷаллаи байналмилалӣ «Садои асрҳо» дар назди Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва тавассути он тарфибу ташвиқ намудани таъриху тамаддун ва ташаккули забони тоҷикӣ-форсӣ дар ҳавзаи форсизабонони ҷаҳон;

- дар Марказҳои фарҳангӣ тавсеа додани омӯзиши забони тоҷикӣ дар баробари дигар забонҳо;

- бо мақсади густариши забони тоҷикӣ вусъат додани таблиғи синамо, мусиқӣ ва ВАО-и миллӣ ҳамчун муаррифғари забону фарҳанг;

- ба нақша гирифтани Анҷумани илмӣ байналмилалӣ забоншиносии тоҷик бо ҷалби олимону донишмандони маъруфи ҷаҳонӣ дар соли 2017;

- бо забони меъёри адабии тоҷикӣ ва забонҳои хориҷӣ ба роҳ мондани ташвиқ ва таблиғи адабиёти бачагона, фолклор ва филмҳои тасвирии тоҷикӣ;

- Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳамкорӣ бо Фарҳангистони забон ва адаби форсии Ҷумҳурии Ислонии Эрон, донишгоҳҳои олии Ҷумҳурии Ислонии Афғонистон, донишгоҳҳои Ҳиндустон ва дигар кишварҳои хориҷӣ чиҳати баргузориҳои силсилаи конференсия ва семинарҳо дар самти омӯзиши забони тоҷикӣ-форсӣ ҳамасола тадбирҳои мушаххас андешад;

- пешниҳоди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои сабти сабки ҳиндӣ ва «Маснавии маънавӣ»-и Мавлоно Ҷалолиддини Балхӣ ҳамчун мероси маънавӣ халқи тоҷик дар ЮНЕСКО.

Кумита дар асоси супориши Роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1.06.2016 №251234/26 бо мақсади назорати иҷрои Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» оид ба риояи меъёрҳои забони тоҷикӣ дар мавриди таҳияи китобҳои адабиёти таълимӣ, роҳбарият ва кормандони шуъбаю бахшҳои Кумита рӯзҳои 16-ум ва 17-уми июни соли ҷорӣ вохӯриро бо омӯзгорони соҳибтаҷриба ва фаъоли ноҳияҳои шаҳри Душанбе баргузор намуд.

Мулоқотҳои мазкур бо намояндагони шуъбаҳои маориф, омӯзгорони соҳибтаҷриба ва Кумитаи падару модарони ноҳияҳои Сино, Шоҳмансур, Исмоили Сомонӣ ва Фирдавсӣ (ҷамъ зиёда аз 700 нафар) дар сатҳи зарурӣ ба роҳ монда шуда, дар он аз ҷониби роҳбарияти Кумита доир ба татбиқи муқаррароти Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон», ҷаҳати забони давлатӣ, риояи талаботи қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ, корбурди дурусти истилоҳоти соҳавӣ, инчунин, рисолати таърихӣ ва забони тоҷикӣ ва арҷгузорӣ ба забони давлатӣ сухан рафта, ҳамзамон, камбудӣҳо доир ба таҳияи забони адабиёти таълимӣ барои муассисаҳои таълимӣ аз ҷониби омӯзгорони ин муассисаҳо мавриди муҳокима қарор гирифт.

Аз ҷониби омӯзгорон оид ба камбудӣҳои ҷойдошта дар адабиёти таълимӣ, аз ҷумла, ба талаботи синну соли хонанда мувофиқ набудани аксарияти ашъори китобҳо ва ғалатҳои

имлоӣ, мантиқӣ баҳсу мунозираҳои зерин сурат гирифт:

- бедор кардани ифтихори милливу ватандорӣ, эҳсоси худшиносӣ дар хонанда ва ғайра;
- машқҳои дар китобҳои дарсӣ овардашуда мантиқан нодуруст ифода ёфтаанд, ки дар ҳалли онҳо ҳатто омӯзгорон мушкилӣ мекашанд (савол ва супориш, китобҳои забони тоҷикӣ аз синфи 1 то 11 ва забони давлатӣ дар гурӯҳҳои ғайритоҷикӣ);
- баъзе аз луғатҳо шарҳи дуруст надошта, дар истифодаи синонимҳо вожаҳо нодуруст оварда шудаанд;
- гуфтори ғалат, риоя нагардидани савтиёти овоии тоҷикӣ, истифодаи калимаҳои ғалат дар забони таҳияи китобҳо, инчунин, навиштаҷоти ғайримеъёрӣ дар матнҳои китобҳо;
- оид ба ҳарфҳои овардашудаи алифбои имрӯза нигаронӣ карданд, чун ҳарфҳо 35-то бошанд пас таллафузи овозҳо низ оварда шаванд;
- дар аксари луғатҳо калимаҳои сода шарҳ дода шудааст, вале калимаҳои мураккаб бе шарҳ мондааст;
- ҳангоми шарҳи калимаҳо бояд ба маъноҳои он диққат дода, маънои манфии онҳо шарҳ дода нашавад;
- дар китобҳои дарсии забони тоҷикӣ барои синфҳои русӣ, тарҷумаи нодурусти калимаҳо бисёр дида мешавад;
- бояд дар муассисаҳои ғайритоҷикӣ дарсҳои забони давлатиро хубтар ба роҳ монанд, инчунин, дар китобҳои таълимии забони тоҷикӣ ба таври васеъ тарҷумаи ҳоли шоирон шарҳ дода шаванд;
- дар китоби «Қорҳои хаттӣ» (муаллиф М. Афғонов) аксарияти матнҳо ба диктантҳо мувофиқат намекунанд, таҷдиди назар карда шуда, баъди хулосаи мутахассисон дар истифода қарор гирад;
- матнҳои овардашуда мушкилфаҳм буда, дар он талаботи хонандагон ба эътибор гирифта нашудааст;
- тарҷумаи номи ҳайвонҳо дар китоби таълимии «Зоология»-и синфи 8-ум, 10-ум ва 11-ум (муаллифон Маҳмад Зиёев, Султонов) хеле коста буда, китобҳои номбаршуда таҷдиди назар меҳоянд;
- дар китобҳои «Забони тоҷикӣ» барои синфҳои 10-11 (муаллиф Камолиддинов Б.) ва адабиёти синфи 8 (муаллифон А. Аҳмадзод ва А. Сатторов) истилоҳҳо ва матнҳои душворфаҳм оварда шуда, инчунин, аксарияти сарлавҳаҳо ба матнҳо мувофиқат намекунанд;
- дар китоби «Адабиёти тоҷик» (синфи 11 муаллиф Асозода) дostonҳое, ки аз онҳо хонандагон иншо менависанд, хело кӯтоҳ оварда шудаанд, ба мисли «Ғалабаи Таня» ва «Мардистон»;
- китоби «Адабиёти тоҷик» барои синфҳои 8-9, ки ҳанӯз аз давраи Шӯравӣ аз ҷониби Шарифҷон Ҳусейнзода сода, фаҳмо ва матнҳо ба синну сол мувофиқат мекунанд, таҷдиди назар карда шуда бо тағйироти кам (давраи шӯравӣ) барои омӯзиш дар ҳамин синфҳо барқарор карда шавад;
- омӯзгорони фанҳои «Таърихи Тоҷикистон» ва «Таърихи умумӣ» пешниҳод намуданд, ки муаллифи китобҳои дарсӣ бояд аз б-нафар кам набошанд ва ҳангоми таҳияи китобҳои таълимӣ барои хонандагон ҷиҳати равонии онҳо ҳатман ба инобат гирифта шавад, то ки дар вақти омӯзиши китобҳо хонанда аз матнҳои дарозу дилгиркунанда хаста нагардад;
- аз 5 то 6 китобҳои таълимии пешниҳодгардида ба мақомоти дахлдор барои экспертизаи

забоншиносӣ фиристода шавад;

- китобҳои «Таърихи халқи тоҷик» ва «Таърихи умумӣ» дар хонанда эҳсоси худшиносӣ ва ифтихори миллиро қариб, ки бедор намекунад, зеро дар он умумӣ, илмӣ ва воқеаҳои таърихӣ, ғалабаи халқи тоҷик хеле кам оварда шудааст;

- дар китоби «Таърихи халқи тоҷик» воқеаҳои ҷанги шаҳрвандии асри гузашта ва пешравиҳои кишвар шарҳ дода шаванд;

- дар китоби «Физика» истилоҳҳои тарҷумашуда хело коста ва нофаҳмо оварда шудаанд. Бинобар ин, китобҳои дарсии «Физика» аз нав таҷдиди назар карда шаванд;

- омӯзгор новобаста аз рӯйи ихтисос бояд забони меъёр ва қоидаҳои имлоро риоя намояд;

- соатҳои дарсии забони тоҷикӣ ва адабиёт зиёд карда шавад;

- дар барномаҳои телевизионӣ дар атрофи қоидаҳои имло, меъёри забони тоҷикӣ, барномаҳои алоҳида ба роҳ монда шаванд;

- барои як соат дарси забони русиро гузаронидан чанд дастурҳо вучуд дорад, аммо барои соати забони тоҷикӣ дастурҳо кам аст;

- барои гузаронидани дарсҳои зерсохторӣ дар муассисаҳо ҷой нест;

- гурӯҳи забони тоҷикӣ низ мисли гурӯҳи забонҳои хориҷӣ зергурӯҳ шаванд;

- аксарият барномаи таълимӣ бо китобҳои дарсӣ мутобиқат намекунад;

- барои омӯзгорон толори хониш ташкил карда шавад, то дар он аз китобҳои бадеӣ истифода намоянд;

- дар матнҳо ҷумлаҳо бениҳоят дароз буда, барои дарки хонанда мушкилӣ меоварад;

- дар дарсҳои тарбиявӣ бояд китобҳоеро, ки оид ба муқаддасоти милли хусусияти табиғотӣ доранд, истифода намуд;

- дар китобҳои дарсии забон ва адабиёти синфи 5 мавзӯ ва машқҳо зиёд буда, соатҳои бениҳоят кам аст. Илова бар ин, бояд дар китоби «Адабиёти тоҷик» якчанд шоираҳоро дохил намоянд, то насли нав аз он бохабар бошад;

- бояд қорҳои анҷомдодаи Пешвои миллат дар китобҳо ворид карда шавад;

- дар китобҳои «Физика» луғатҳои бениҳоят мушкил ва душворфаҳм мебошанд;

- таълими забони давлатиро дар муассисаҳои ғайритоҷикӣ хубтар ба роҳ монд;

- мавзӯҳои китобҳои «Таърих»-и синфҳои 5, 6, 7 ва 8 бениҳоят калон буда, то 16 – саҳифаро дар бар мегиранд. Мавзӯҳои таърихӣ бояд мухтасар бошанд, овардани рақамҳои зиёд ва солҳо шарт нест, муҳим мавзӯро хонанда хуб аз худ намояд;

- мавзӯҳои иншо ҳамчун китоб пешакӣ чоп нашавад, чунки хонанда бояд иншои озодро аз фикри худ нависад;

- дар китобҳои «Забони тоҷикӣ» аз синфи 5-боло таҳлилҳо ба таври амиқ саҳеҳ нест, масалан: садонокҳо ва овозҳои он, (й, ў) ҳиссаҳои нутқ бояд муфассал бошанд, дар мавриди ётбарсарҳо, ки онҳо бо ду овоз ифода мешаванд, бояд ётбарсар гуфта шаванд;

- аз адабиёти назмӣ ва насрӣ ба хонандагон дар доираи мавзӯҳои барномаи таълимӣ матнҳои зарурӣ замима карда шаванд;

- дар китоби таълимии «Таърих ва ҳуқуқ» аз синфи 5 то 10 калимаҳо душвор буда, луғатҳо навишта нашудаанд, калимаҳои кӯтоҳшуда шарҳ дода шаванд, аз қабилҳои «КПСС», «СССР» ва ғ.

Хулоса, омӯзгорони ноҳияҳои номбурда аз нав таҷдиди назар кардани китобҳои дарсиро пешниҳод намуда, ба гурӯҳи корӣ забони китобҳои таълимии муассисаҳои умумӣ, ки дар назди Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият мекунанд, ворид намудани омӯзгорони муассисаҳои таълимиро дархост намуданд.

Ҳамчунин, дар чорабиниҳои ҷумҳуриявӣ, ки бахшида ба Наврӯзи байналмилалӣ дар пойтахти кишвар баргузор гардид, аз ҷумла, дар Симпозиуми байналмилалӣ илмӣ бахшида ба ҷашни байналмилалӣ Наврӯз, ки бо ибтиқори Муассисаи давлатии «Китобхонаи миллии Тоҷикистон» баргузор шуд ва дар Ҳамоиши байналмилалӣ адибони ҳавзаи Наврӯз ва мулоқот бо зиёиён бо иштироки Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон кормандони Кумита иштирок намуд.

Инчунин, дар Конференсияи ҷумҳуриявӣ таҳти унвони «Соли оила – идомабахши сиёсати меҳвари Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар таҷими мавқеи зан ва оила», ки санаи 31-уми март соли 2016 бо ташаббуси Кумитаи кор бо занон ва оилаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузор гардид, сармутахассиси шуъбаи танзими истилоҳоти Кумита Фарҳодова С. иштирок намуд.

Кормандони Кумита бо мақсади татбиқи Нақшаи Кумита оид ба ташкил ва гузаронидани шанбегӣ дар рӯзҳои 27-уми феврал, рӯзҳои 5,12 ва 19-уми март соли ҷорӣ, инчунин, дар рӯзҳои шанбеи қабл аз ҷашнигирии Рӯзи Ваҳдати миллӣ ва 25-умин солгарди Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон доир ба иҷрои супориши роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 18-уми феввали соли 2016, №24/10-9 ҳар рӯзи шанбе фаъолона иштирок намуданд.

Дар давраи ҳисоботӣ аз 12-уми феврал то 30-юми апрели соли равон дар Кумита таҷрибаомӯзии 7 нафар донишҷӯён – хатмкунандагони факултети романию германи Донишқадаи давлатии забонҳои Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода аз рӯи ихтисоси забоншиносӣ ва иттилооти навини компютерӣ баргузор гардид, ки дар таҷрибаандӯзии онҳо кормандони Кумита кумаку мусоидат намуда назорат бурданд.

Кумита бо мақсади арҷгузорӣ ва поку беолоиш нигоҳ доштани забони давлатӣ ва таблиғи ташвиқи сиёсати давлатӣ дар бораи забон дар саросари ҷумҳурӣ пешниҳод намуд, ки то 10-уми октябри соли 2016, давраи таҷлили Рӯзи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мавзӯи «Умри миллат ба умри забон вобаста аст» ташкил намуда, дар ҳамкорӣ бо Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати мудофияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи меъморӣ ва сохтмони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи оид ба корҳои дин, танзими анъана ва ҷашну маросимҳои миллии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Агентии омили назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон, Прокуратураи нақлиёти Тоҷикистон, Муассисаи давлатии «Китобхонаи миллии Тоҷикистон», Агентии стандартизатсия метрология, сертификатсия ва нозироти савдои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қушунҳои зудамали Вазорати мудофияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Бонки миллии Тоҷикистон, Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии ноҳияи Синои шаҳри Душанбе дар «Кӯли ҷавонон», Донишгоҳи тибқорати Тоҷикистон, Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон, Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Ш. Шоҳтемур, Муассисаи давлатии «Донишқадаи ҷумҳуриявӣи тақмили ихтисос ва бозомӯзии кормандони соҳаи маориф» вохӯриҳо баргузор намуд.

Ба муносибати Рӯзи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 25-солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ороиши бинои вазорату идораҳо ташкилоту муассисаҳо

ва кӯчаву хиёбонҳои шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ матни шиору овезаҳоро таҳия намуда, онро ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ирсол намуд.

Кумита дар асоси банди 85-и Нақшаи баргузори машваратҳои илмӣ ва илмию техникӣ, конференсияҳо, симпозиумҳо, анҷуманҳо ва семинарҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли 2016, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1-уми март соли 2016, №99 тасдиқ шудааст ва банди 27-и боби IV Нақшаи чорабиниҳои «Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2012-2016» аз 30-юми июни соли 2012, №335 ва барқияи ҳукумати аз 3-юми октябри соли 2016, №16/10-33 оид ба арҷ гузоштан ба забони давлатӣ ва татбиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» рӯзи 4-уми октябри соли 2016 ба ифтихори Рӯзи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар толори Муассисаи давлатии «Академияи ВАО-и Тоҷикистон» бо иштироки намояндагони Ҳукумати кишвар, вазорату идораҳои давлатӣ, олимону донишмандони донишгоҳу донишкадаҳои олии кишвар, ҷамъиятҳо, Шӯрои ҳамгунсозии истилоҳоти Кумита ва намояндагони ВАО Конференсияи илмию амалии ҷумҳуриявиро таҳти унвони «Истиқлолият ва сиёсати давлатӣ дар бораи забон» баргузор намуд.

Конференсияро бо сухани ифтитоҳӣ раиси Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, доктори илми филология Гавҳар Шарофзода оғоз намуд. Сипас, директори Институти забон, адабиёт, шарқшиносӣ ва мероси хаттии ба номи Рӯдакии Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон С. Раҳматуллозода дар суханрониҳои хеш аз мақоми арзанда ва таълимдиҳандагӣ доштани адабиёти ғании ин забон ёдовар шуда, пешниҳод намуданд, ки ҷавҳари асосӣ ва ҳадафи пур аз ҳикмати ин забонро танҳо дар донишҳои ин забон мебояд фаҳмид. Зеро барои ба ин мақсадҳо ноил гаштан доираи омӯзиш ва таълими ин забонро, ки дар замони Истиқлолият рушд додаем, минбаъд низ бояд дар тавсеа ва густариши он таваҷҷуҳи зиёд зоҳир намоем.

Дар Конференсия зиёда аз 10 маърузаи илмӣ аз ҷониби мутахассисони бахшҳои гуногуни забоншиносӣ мавриди баррасӣ қарор гирифт. Аз ҷумла, дар мавзӯи «Забони давлатӣ ва билингвизм» – доктори илми филология, профессори Донишгоҳи давлатии Хоруғ ба номи М. Назаршоев Назрӣ Офаридоев, «Рушди забони тоҷикӣ дар замони Истиқлолияти давлатӣ» – доктори илми филология, академики Академияи табиатшиносии Федератсияи Россия, мудирӣ кафедраи забони тоҷикии Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон Шокиров Т.С., «Забон – омили ташаккул ва бақои миллат» – доктори илмҳои филологӣ Мирзо Ҳасани Султон (Бонки миллии Тоҷикистон), «Сарчашмаи аввали истилоҳоти техниकीи забони тоҷикӣ» – доктори илми филология Ҷӯраев Т.Қ., «Сухан бо ту нагӯям, то насанҷам» – доктори илми филология, профессори Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Б. Ғафуров Ҳасанов А., «Сиёсати давлатӣ дар бораи забон дар замони истиқлол» – мудирӣ кафедраи забонҳои Донишкадаи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Шарипов Ш.Р., «Нақши Истиқлолият дар вусъатбахшии маъноӣ вожаҳо ва ҳамнишинии онҳо» – номзоди илмҳои филологӣ Кабиров Ш., «Сиёсати забони давлатӣ дар даврони Истиқлолият» □ сардори шуъбаи ташкилию ҳуқуқии Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Мансурӣ Ш., (ҳаммуаллиф □ сардори шуъбаи танзими истилоҳоти Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Зулфониён Р.) маъруза намуданд.

Забони тоҷикӣ ҷавҳари миллати моро ташкил медиҳад ва тамоми мардуми тоҷикзабони кишварҳои ҳамсоия моро бо ҳам мепайвандад. Имрӯз бо забони тоҷикӣ дар як қатор давлатҳои аврупоиву шарқӣ ба монанди Фаронса, Иёлоти Муттаҳидаи Амрико, Исроил, Канада, Чехия, Чин, Ҳиндустон, Покистон, Ўзбекистон, Арманистон, Гурҷистон, Озарбойҷон, Қазоқистон, Қирғизистон, Русия ва ғайра омӯзонда мешавад ва дар ин кишварҳо нашрияҳо бо забони тоҷикӣ таъбу интишор мешаванд, ки ин аз густариш ёфтани забони тоҷикӣ дар муносибатҳои байналмилалӣ дарак медиҳад.

Дар интиҳо, пас аз баррасии фикру мулоҳизаҳо ва пешниҳодҳо баҳри рафъи мушкилоти забон дар самти татбиқи он ва чораандешӣҳо дар роҳи рушду густариши забони давлатӣ ва бартараф намудани монеаҳо дар ин самт, аз ҷониби ҳайати иштирокдорон тавсияномаи Конференсия таҳия гардида, барои амалӣ намудани он ба мақомоти дахлдор ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда шуд.

Ҳамчунин, дар Кумита мизи мудаввар бахшида ба таҷлили рӯзи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мизи мудаввар бахшида ба Рӯзи Парчами давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ташкил карда шуд, ки кормандон бо маърузаҳои пурмухтаво баромад намуда, маълумоти муфассалро баҳри дастовардҳои даврони соҳибистиклолии Тоҷикистон пешниҳод намудаанд.

Робитаҳои байналмилалӣ

Мутобиқи Ёддошти тафохум байни Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Фарҳангистони забон ва адаби форсии Ҷумҳурии Исломии Эрон ҳамкориҳо дар самти рушду густариши забони тоҷикию форсӣ ва ба забони илм табдил додани ин забонҳо дар ҳамгунсозии истилоҳот дар ҳавзаи ин забонҳо рӯзи 26-уми январи соли равон вохӯрии роҳбарияти Кумита ва раиси Пажӯҳишгоҳи фарҳанги забони форсӣ-тоҷикии Сафорати Ҷумҳурии Исломии Эрон дар Тоҷикистон Ҳасан Қарибӣ баргузор гардид. Баъди мулоқот аз ҷониби Пажӯҳишгоҳи фарҳанги забони форсӣ-тоҷикӣ ба Кумита китоби «Фарҳанги решашинохтии забони форсӣ» (дар 5 ҷилд) тақдим карда шуд, ки он барои рушду густариши забон ва омӯзиши таърихи забони тоҷикӣ хеле муҳим арзёбӣ мегардад.

Айни замон, аз ҷониби мутахассисони Шӯрои ҳамгунсозии истилоҳоти Кумита китоби «Ҳазорвожаи пизишкӣ» - и Фарҳангистон (қисмҳои 1 ва 2) бо тафсирҳои иловагии истилоҳот ба забонҳои тоҷикӣ ва русӣ то моҳи ноябри соли қорӣ таҳия ва нашр хоҳад гардид, ки ин иқдом дар соҳаҳои дигари таҳассусӣ низ дар оянда ба нақша гирифта шудааст.

Қобили зикр аст, ки дар таҳияи китоби мазкур аъзои Шӯрои ҳамгунсозии истилоҳоти Кумита ва мутахассисони варзида ҷалб карда шудаанд.

Ҳамчунин, мутобиқи дархости муовини гурӯҳи вожагузинии Фарҳангистони забон ва адаби форсии Ҷумҳурии Исломии Эрон аз 25-уми августи соли 2015, №Б-1198/2144 ва 12-уми сентябри соли 2015, №Б1101/2439 ширкати ду нафар корманди Кумита дар давраи магистратура дар баҳши «Вожагузинӣ ва истилоҳшиносӣ» ба муддати 2 сол дар назар аст.

Қобили зикр аст, ки дар асоси дастури Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 22-юми январи соли 2016, №2918(29-6) муроҷиати Кумитаи иҷроияи Иттиҳоди Давлатҳои Мустақилро оид ба пешниҳоди мавзӯи гуманитарӣ барои соли 2018 Кумита мавзӯи гуманитариро таҳти унвони «Соли забони модарӣ ва мероси хаттӣ» (Год родного языка и письменного наследия) барои баррасӣ дар Шӯрои давлатҳои узви ИДМ оид ба ҳамкориҳои гуманитарӣ ва тасдиқи минбаъда дар Шӯрои сарони давлатҳои ИДМ пешниҳод намуд. Инчунин, тибқи муроҷиати Кумитаи иҷроияи ИДМ ба Нақшаи чорабиниҳо дар мавзӯи гуманитарии давлатҳои муштаракулманофъ (ИДМ) барои солҳои 2017-2018 Кумита мавзӯро барои таҳия ва наشري китоб дар соли 2017 таҳти унвони «Тарбияи фарзанд ва таҳкими хонавода» аз осори классикони тоҷику форс бахшида ба Соли оила (ба забони тоҷикӣ ва русӣ) пешниҳод намуд, иҷрокунандаи он тибқи Нақшаи пешниҳодгардида Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон маҳсуб меёбад.

Боиси тазаккур аст, ки дар асоси банди 48-и қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1-уми март соли 2016, №99 «Дар бораи Нақшаи баргузори машваратҳои илмӣ ва илмию техникӣ, конференсияҳо, симпозиумҳо, анҷуманҳо ва семинарҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли 2016», банди 27-уми боби IV ва боби VI-и Нақшаи чорабиниҳои Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2012-2016 аз 30-юми июни соли 2012, №335 дар бораи ҳимоя ва рушди забони давлатӣ берун аз марзи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Нақшаи кории Кумита аз 7-уми январи соли 2016 оид ба Конференсияи илмию амалии байналмилалӣ таҳти унвони «Мақоми забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон – забони тоҷикӣ дар муносибатҳои байналмилалӣ» баргузор гардид, ки аз натиҷаи иҷрои Нақшаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати рушди конференсия ба Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати рушди иқтисод ва савдои ҚТ гузориш пешниҳод карда шуд.

Таҳияи санад ва гузоришҳо

Дар асоси дастуру супоришҳои Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, қиёмати татбиқи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тасдиқи Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2012-2016» ва татбиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» дар Кумита қарорҳои Ҳайати мушовара, фармоиш, нақшаи чорабиниҳо, гузоришҳо таҳия гардида, ба тасвиб расидаанд. Аз ҷумла:

1. Қарори Ҳайати мушовара «Дар бораи фаъолияти Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соли 2015 ва вазифаҳо барои нимсолаи аввали соли 2016»;
2. Қарори Ҳайати мушовара «Дар бораи тасдиқи Нақшаи чорабиниҳои Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои нимсолаи аввали соли 2016»;
3. Қарори Ҳайати мушовара «Оид ба ворид намудани лоиҳаи тағйиру иловаҳо ба Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 4-уми октябри соли 2011, №458 «Дар бораи тасдиқи Қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ»;
4. Қарори Ҳайати мушовара «Дар бораи ба ҳайати Шӯрои ҷумҳуриявии ҳамгунсозии истилоҳот ворид намудани тағйиру иловаҳо»;
5. Қарори Ҳайати мушовара «Дар бораи ҷамъбасти фаъолияти Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар семоҳаи аввали соли 2016»;
6. Қарори Ҳайати мушовара «Дар бораи ҷамъбасти фаъолияти Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар нимсолаи аввали соли 2016 ва вазифаҳо барои нимсолаи дуюми соли 2016»;
7. Қарори Ҳайати мушовара «Дар бораи фаъолияти Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар нӯҳ моҳи соли 2016»;
8. Гузориши Кумита аз натиҷаи ҳисоботу гузоришҳои вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳои дахлдор қиёмати иҷрои Нақшаи чорабиниҳои Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2012-2016 ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;
9. Гузориш оид ба фаъолияти Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои семоҳаи аввали соли 2016 ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;
10. Гузориш оид ба фаъолияти Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои шаш моҳаи аввали соли 2016 ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;
11. Гузориш оид ба фаъолияти Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои нӯҳ моҳи соли 2016 ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;
12. Гузориш ба Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси супориши Сарвазирӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 15-уми сентябри соли 2014, №31/2с-305 қиёмати иҷрои «Нақшаи кори Шӯрои миллии муқовимат ба коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2014-2015», ки бо қарори Шӯрои миллии муқовимат ба коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 8-уми июли соли 2014, №4 тасдиқ шудааст ва иҷрои Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми августи соли 2013, №1504 «Дар бораи Стратегияи муқовимат ба коррупсия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2013-2020»;
13. Нақшаи чорабиниҳои Кумита бахшида ба таҷлили Рӯзи байналмилалӣ забони модарӣ (21 феврал);
14. Нақшаи чорабиниҳо оид ба иҷрои банди 23-и Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз 26-уми январи соли 2016, №8 «Дар бораи натиҷаҳои рушди иҷтимоию иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соли 2015 ва вазифаҳо барои соли 2016» қиёмати таҳияи лоиҳаи Консепсияи миллии рушди забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2017-2026 аз 19-уми феввали соли 2016, №15 тасдиқ карда шудааст;
15. Нақшаи чорабиниҳои Кумита дар бораи таъсиси Кумитаи тадорукот оид ба Конференсияи байналмилалӣ «Мақоми забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон – забони тоҷикӣ дар муносибатҳои байналмилалӣ»;

16. Нақшаи чорабиниҳои Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба иҷрои дастуру супоришҳои иловагии роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 21-уми декабри соли 2015, №16\10-8 дар иртибот ба иҷрои Протоколи машварати кории назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 14-уми декабри соли 2015, №1с/16-6, доир ба иҷрои Протоколи маҷлиси Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми январи соли 2015, №2 ва татбиқи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31-уми январи соли 2015, №36 «Дар бораи таҷлили 25-солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон»;
17. Нақшаи чорабиниҳо оид ба иҷрои банди 23-и қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 январи соли 2016, №8 «Дар бораи натиҷаҳои рушди иҷтимоию иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соли 2015 ва вазифаҳо барои соли 2016»;
18. Нақшаи чорабиниҳои Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 13-уми январи соли 2016, №4 «Дар бораи Нақшаи чорабиниҳои Барномаи миллии рушди иҷтимоии ҷавонон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2012-2016»;
19. Нақшаи чорабиниҳои Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 9-уми феввали соли 2016, №42 «Дар бораи Нақшаи чорабиниҳо оид ба иҷрои вазифаҳои, ки дар Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 20-уми январи соли 2016, зикр гардидаанд»;
20. Нақшаи чорабиниҳои Кумитаи забон оид ба татбиқи Кодекси одоби хизматчиҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 декабри соли 2015, №591;
21. Нақшаи чорабиниҳои Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон чиҳати омодагӣ ба давраи тирамоҳу зимистони солҳои 2016-2017 дар асоси Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31-уми марти соли 2016, №130 «Дар бораи сари вақт омода намудани соҳаҳои иқтисодӣ ва иҷтимоӣ ҷумҳурӣ барои фаъолияти мунтазам ва самарабахш дар давраи тирамоҳу зимистони солҳои 2016-2017»;
22. Нақшаи чорабиниҳои Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 13-уми январи соли 2016, №4 «Дар бораи Нақшаи чорабиниҳои Барномаи миллии рушди иҷтимоии ҷавонон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2016-2018»;
23. Нақшаи чорабиниҳои Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба иҷрои дастуру супоришҳои иловагии роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 21-уми декабри соли 2015, №16\10-8 дар иртибот ба иҷрои Протоколи машварати кории назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 14-уми декабри соли 2015, №1с/16-6, доир ба иҷрои Протоколи маҷлиси Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми январи соли 2015, №2 ва татбиқи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31-уми январи соли 2015, №36 «Дар бораи таҷлили 25-солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон»;
24. Нақшаи чорабиниҳои Кумитаи забон ва истилоҳоти назди ҲҚТ оид ба раванди корҳои омодагӣ ба баргузориҳои чорабиниҳои муҳим, Рӯзи Ваҳдати миллии ва 25-солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, доир ба иҷрои Протоколи маҷлиси Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 20-уми апрели соли 2016, №6, Протоколи маҷлиси Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 8-уми феввали соли 2016, супориши Роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 13-уми майи соли 2016, №24\10-135 «Нақшаи чорабиниҳо оид ба иҷрои дастуру супоришҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, ки дар ҷараёни сафари корӣ ба ноҳияи Ёвони вилояти Хатлон 22-юми апрели соли 2016 баён доштаанд»;
25. Нақшаи чорабиниҳои Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон доир ба иҷрои Нақшаи чорабиниҳои татбиқи «Стратегияи муқовимат ба коррупсия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2013-2020», ки бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон 30-юми августи соли 2013, №1504 аз 24-уми октябри соли 2016, №95 аз нав бо тавсияи роҳбари гурӯҳи кории санҷиши мақомоти давлатӣ тасдиқ карда шудааст;
26. Нақшаи чорабиниҳои Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28-уми ноябри соли 2016, №105 оид ба ташкил ва баргузориҳои

тантанаҳои ҷумҳуриявии ҷашни рӯзи Ваҳдати миллӣ ва 25-солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, доир ба иҷрои Протоколи маҷлиси Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 21-уми январи соли 2016, №1 ва татбиқи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 19-уми декабри соли 2015, №760 «Дар бораи баргузори тантанаҳои ҷумҳуриявии ҷашни Рӯзи Ваҳдати миллӣ ва 25-солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон»;

27. Нақшаи чорабиниҳои Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28-уми октябри соли 2016, №465 «Дар бораи Методологияи тартиб ва методикаи гузаронидани таҳлили фаъолият (хавфҳои коррупсионӣ)», бандҳои 15 ва 16-и Протоколи маҷлиси Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27-уми октябри соли 2016, №12 оид ба мавриди омӯзиш ва корбарӣ қарор додани гузориши Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия ва ҷиҳати бартараф намудани камбудҳои дар натиҷаи гузаронидани таҳқиқоти маҷмӯии сотсиологӣ оид ба арзёбии вазъи коррупсия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон;
28. Гузориш ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба супориши Роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 21-уми декабри соли 2015, №16/10-8, Протоколҳои маҷлиси Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 21-уми январи соли 2016, №1, аз 8-уми феввали соли 2016, №2, аз 22-юми августи соли 2016, №10 ва Протоколҳои маҷлиси Раёсати Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 24-уми майи соли 2016, №6, аз 20-уми июни соли 2016, №7 ва аз 21-уми июли соли 2016, №8 бо мақсади дар сатҳи баланди ташкилӣ ва омодагӣ ҷашн гирифтани Рӯзи Ваҳдати миллӣ ва 25-солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
29. Гузориши масъули ҳадамоти кадрӣ аз натиҷаи иҷрои Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Кодекси одоби хизматчиҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз 15 сентябри соли 2010, №932, қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29 апрели соли 2009, №252 «Дар бораи Барномаи татбиқи Консепсияи сиёсати давлатии кадрҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2009-2016», ба хотири татбиқи саривақтии Барномаи электронии «Кадрҳо» ба мақомоти дахлдор;
30. Гузориш ба Роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 12-уми ноябри соли 2016, №30/7-10 «Оид ба ҷараёни амалишавии барномаҳо дар вазорату идораҳо ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ (тибқи намунаи замимагардида) дар иртибот ба ҷамъбасти бандҳои Нақшаи чорабиниҳои Барномаи мазкур барои солҳои 2012-2016, аз натиҷаи корҳои амалигардида ва корҳои иҷронашуда;

31. Гузориш ба Роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати иҷрои банди 2.2-и боби 2-и Нақшаи кори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар нимсолаи дуюми соли 2016, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1-уми июли соли 2016, №267 тасдиқ шудааст, дар асоси банди 41-и боби IV Нақшаи чорабиниҳои «Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2012-2016», ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2012, №335 тасдиқ шудааст, Барқияи Ҳукумати аз 3-юми октябри соли 2016, №16\10-33 бо мақсади арҷ гузоштан ба забони давлатӣ ва татбиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва супориши Роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 8-уми августи соли 2016, №251926\26 ба ифтихори Рӯзи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 25-солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳамкорӣ бо вазорату идораҳо таҳти унвони «Умри миллат ба умри забон вобаста аст» баргузор намудани вохӯриву чорабиниҳо ташкил гардидааст;

32. Гузориш оид ба муайян намудани вазъи фаъолияти Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси Фармоиши роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 16-уми октябри соли 2016, №41 доир ба иншоотҳои, ки аз ҷониби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон Ҳангоми сафарҳои корӣ ба вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурий тайи солҳои 2015-2016 ифтитоҳ гардида ва ҷараёни иҷрои дастури супоришҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, Сарвазири Ҷумҳурии Тоҷикистон, Роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ба намояндаи Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;

33. Гузориш ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати иҷрои супориши Протоколи маҷлиси Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26-уми июли соли 2016, №9 доир ба баланд бардоштани маърифати номгузорӣ ва нашри Феҳристи номҳои миллии тоҷикӣ;
34. Гузориш ба Роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати иҷрои банди 85-и Нақшаи баргузори машваратҳои илмӣ ва илмию техникӣ, конференсияҳо, симпозиумҳо, анҷуманҳо ва семинарҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли 2016, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1-уми марти соли 2016, №99 тасдиқ шудааст ва дар асоси банди 1-и боби VI Нақшаи чорабиниҳои «Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2012-2016», ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2012, №335 тасдиқ шудааст, ба ифтихори Рӯзи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 25-солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати баргузор намудани Конференсияи илмию амалии ҷумҳуриявиро таҳти унвони «Истиқлолият ва сиёсати давлатӣ дар бораи забон»;
35. Дар асоси Фармоиши якҷояи муовини директори Агентии хизмати давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 16-уми августи соли 2011, №151 ва директори Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 17-уми августи соли 2011, №8 «Дар бораи тасдиқи ҳисоботи омили давлатии шакли №1-ХД «Ҳисобот дар бораи теъдод ва ҳаёти сифати хизматчиёни давлатӣ» (семоҳа, нимсола, почтавӣ) ва Дастурамал оид ба пур кардани он ҳисоботи семоҳаи якум, дуюм, сеюм ва солонаи омили давлатии шакли №1-ХД-ро ба мақомоти дахлдор ирсол намуд;
36. Таҳияи Тартиби гузаронидани экспертизаи зиддикоррупсионии санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, санадҳои меъёрии ҳуқуқии хусусияти умумихатмидоштаи вазоратҳо, кумитаҳои давлатӣ, дигар мақомоти давлатӣ, мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот ва лоиҳаҳои онҳо, арзёбии дохилидоравии зиддикоррупсионии лоиҳаҳои санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ» дар Кумита ҷиҳати иҷрои супориши Роҳбари дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 9-уми марти соли 2016, 554\21 доир ба муроҷиати Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2-юми марти соли 2016, 10-3\1-614, доир ба риояи талаботи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи экспертизаи зиддикоррупсионии санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва лоиҳаҳои санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ» ва Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3-юми июни соли 2014, №355 «Дар бораи Тартиби гузаронидани экспертизаи зиддикоррупсионии санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, санадҳои меъёрии ҳуқуқии хусусияти умумихатмидоштаи вазоратҳо, кумитаҳои давлатӣ, дигар мақомоти давлатӣ, мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот ва лоиҳаҳои онҳо, арзёбии дохилидоравии зиддикоррупсионии лоиҳаҳои санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ»;
37. Таҳияи лоиҳаи Тартиби амалӣ намудани назорати хизматӣ дар низоми мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
38. Таҳияи Низомномаи Комиссия оид ба ҳолатҳои фавқулода дар Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;
39. Таҳияи Низомномаи Комиссия оид ба Кодекси одоби хизматчиӣ давлатии Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;
40. Таҳияи фармоиши раиси Кумита аз 16-уми ноябри соли 2016, №100 доир ба вазифадор намудани роҳбарият ва масъулони маводи танқидӣ ва воқунишҳо дар асоси супориши Роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27-уми сентябри соли 2016, №26/10-84 ҷиҳати баррасӣ ва чораҷӯӣ намудани талаботи иҷроӣ ҷараёни Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 7-уми феввали соли 2009, №622, «Дар бораи воқуниши шахсони мансабдор ба маводи танқидӣ ва таҳлилии воситаҳои ахбори омма» дар вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии ВМКБ, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ;
41. Таҳияи Дастурамал, Нақшаи чорабиниҳо ва Ҷадвали навбатдории муроҷиатҳои

шаҳрвандон дар Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон чиҳати иҷрои Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2-юми сентябри соли 1998, №345 «Дар бораи тасдиқи Дастуруламали коргузорӣ бо муроҷиатҳои шаҳрвандон», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи муроҷиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ», ки 23-юми июли соли 2016, №1339 қабул шудааст ва иҷрои бандҳои 4 ва 8-и Протоколҳои маҷлиси назди Роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 9-уми ноябри соли 2016, №10-4 оид ба раванди қабули шаҳрвандон аз ҷониби шахсони аввали вазорату идораҳо, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ;

42. Таҳияи лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Дар бораи тасдиқи «Феҳристи номҳои миллии тоҷикӣ» дар асоси супориши муовини Сарвазари Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 18-уми январи соли 2016, №1/4-26(4) доир ба иҷрои Протоколи машваратии кории назди муовини Сарвазари Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 14-уми январи соли 2016, №1/4-26, иҷрои банди 15-и боби II-и «Нақшаи чорабиниҳои Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2012-2016», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июли соли 2012, №335 таҳия намуда, барои тасдиқ ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намуд, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27-уми июли соли 2016, №325 тасдиқ гардидааст. Ҳамзамон, Кумита дар асоси Феҳристи номҳои миллии тоҷикӣ Фарҳанги номҳои миллии тоҷикӣ (номҳои писарона ва духтарона, дар 2 ҷилд)-ро таҳия намуда, онро нашр менамояд.

43. Кумита лоиҳаи тағйиру иловаҳо ба Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тасдиқи Қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ»-ро таҳия намуда онро барои тасдиқ ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намуд.

Қобили зикр аст, ки дар Кумита таҳияи лоиҳаи Ёддошти тафоҳум байни Кумитаи забон ва истилоҳоти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Академияи улуми Ҷумҳурии Исломии Афғонистон дар бахши забон ва истилоҳот тибқи Созишномаи ҳамкории байналмилалӣ дар ҳолати баррасӣ қарор дорад.

Ҳамзамон, лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тасдиқи Концепсияи рушди забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2017-2026»-ро таҳия намуда онро дар рӯзҳои наздик ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд.

Фаъолияти иттилоотӣ ва нашриявӣ

Кумита бо таҷҳизоти муосири компютерӣ таъмин буда, дар он 15 адад компютер ва 12 адад принтер фаъол буда, 1 адад дастгоҳи телефони хизматрасонии факс мавҷуд аст. Инчунин, дар ҳамаи ҳуҷраҳои корӣ 1-ададӣ (ҷамъ 11 адад) телефонҳои байнишаҳрӣ ба қормандон мавриди хизматрасонӣ қарор дорад.

Кумита дорои сомона буда, он ба таври доимӣ фаъол аст, ки он аз сафҳаҳои «Асосӣ», «Кумита», «Қонунгузорӣ», «Чорабиниҳо», «Ҳадамоти матбуотӣ», «Санҷишҳо ва ҳисобот», «Забонҳои Тоҷикистон», «Забоншиносии тоҷикӣ», «Танзими истилоҳот», «Экспертизаи забоншиносӣ», «Китобхона», «Робитаҳои байналмилалӣ», «Расмҳо ва наворҳо», «Хабарҳо» ва «Пурсишу посух» иборат аст. Муштариён имкон доранд, ки бо истифода аз сафҳаҳои мазкур доир ба саволҳои худ посухи дурусту мушаххас бигиранд. Аз ҷумла, дар сафҳаи «Забоншиносии тоҷикӣ» хонанда метавонад ҳама гуна маълумот, мавод ва сарчашмаҳои мансуб ба илми забоншиносии тоҷикро, ки аз давраҳои чоряки аввали садаи бистум то ба имрӯз таълиф шудаанд, дастрас намояд.

Кумита ҳамчунин, почтаи электронии худро дорад, ки ин хизматрасонии шабакаи интернетиро Ширкати «Вавилон-Т» бо сифати баланди хизматрасонӣ мунтазам таъмин менамояд.

Дар асоси Нақшаи ташкил ва гузаронидани нишастҳои матбуотӣ дар вазорату идораҳо,

ташкilotу муассисаҳо, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ВМКБ, вилоятҳо, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ дар нимсолаи дуҷуми соли 2015 мутобиқи Амри Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 15 сентябри соли 2011, №АП-1729 дар Маркази матбуоти ҷумҳуриявӣ 3-юми феввали соли 2016 нишастии матбуотии Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузор гардид, ки кормандони Кумита дар ин нишаст фаъолона иштирок намуданд.

Дар нишастии матбуотӣ раиси Кумита, муовини раиси Кумита сардорони шуъбаҳои мудирони бахшҳо, кормандони Кумита ва 21 нафар намоёндогони воситаҳои ахбори омма, аз ҷумла аз АМИТ «Ховар», Муассисаҳои давлатии ТВ «Ҷаҳоннамо», ТВ «Сафина» шабакаҳои радиои «Овози тоҷик», Радиои «Озодӣ», «Би-Би-Си», «Тоҷикистон», «Садои Душанбе», «Садои Хуросон», «Ховар», рӯзномаҳои «Садои мардум», «Минбари халқ», «Ҷавонони Тоҷикистон», «Озодагон», «Фараж», «Халқ овози» ва «Народная газета» иштирок намуданд.

Нишастии матбуотиро раиси Кумита Гавҳар Шарофзода ифтитоҳ намуда, аз ҷамъбасти фаъолияти Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соли 2015 ба хабарнигорон маълумоти муфассал пешниҳод намуд.

Зимни суҳанронии раиси Кумита қайд гардид, ки яке аз иқдоми муҳиме, ки дар роҳи рушди забони давлатӣ анҷом дода шуд, масъалаи назорат ва санҷиши татбиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва татбиқи «Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2012-2016» дар мақомоти марказию маҳаллии шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳои тобеи маркази ҷумҳурӣ, вилоятҳои Хатлону Суғд ва ноҳияҳои он мебошад.

Раиси Кумита аз натиҷаи санҷиши гурӯҳи кории Кумита оид ба иҷрои Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон», қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 4-уми октябри соли 2011, №458 «Дар бораи тасдиқи «Қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ», қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2012, №335 «Дар бораи тасдиқи Барномаи рушди забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2012-2016» бо намоёндогӣ аз прокуратураи ноҳияҳои шаҳри Душанбе ва Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳри Душанбе танҳо дар соли 2015 78 адад номгузорӣ, эълону рекламаи ташкilotу муассисаҳо, нуқтаҳои савдо ва Марказҳои хизматрасонӣ дар ҳудуди ноҳияҳои Шоҳмансур, Сино, Фирдавсӣ ва Исмоили Сомонии шаҳри Душанбе ба хабарнигорон маълумот дод.

Дар анҷом хабарнигорон оид ба масъалаҳои Қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ, сатҳи забондонии роҳбарони ташкilotу муассисаҳо, роҳҳои ҳалли мушкилот дар интиҳоби ном, номи хонаводагӣ, насаб, номгузориҳои шаҳру ноҳияҳо, шаҳраку маҳалла, кӯчаю хиёбонҳо, истифодаи навиштаҷот ба забонҳои хоричӣ, омилҳои ба миён омадани навиштаҷоти ғалат дар кӯчаю хиёбонҳо, забони воситаҳои ахбори омма, омӯзиши алифбои ниёгон, истифодаи истилоҳот дар санадҳои меъриии ҳуқуқӣ ва қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, омӯзиши қоидаҳои имло дар мақомоти давлатӣ, навиштаҷот дар борпечҳои маводи доруворӣ, нашри фарҳангҳои соҳавӣ ва ғайраҳо саволҳо пешниҳод намуданд, ки аз ҷониби раис ва кормандони Кумита ба хабарнигорон посухҳои мушаххас дода шуд.

Дар давраи ҳисоботӣ дар рӯзномаи «Садои мардум» аз 12-уми январӣ соли 2016, №5 (3485) мақолаи корманди Кумита Р. Зулфониён таҳти унвони «Мушкилот дар номгузориҳои маҳалҳои аҳолинишин» ба таърифи расид, ки дар он масъалаҳои мубраму рӯзмарра оид ба татбиқи моддаи 18-и Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» мушкилоти номгузориҳои шаҳру деҳоти навбунёд ва ивази номҳои ҷуғрофӣ, номҳои такрор, номҳои бегона ва беҳад зиёд шудани номгузориҳои деҳаҳо ба номи ашхос мавриди шарҳу баррасӣ қарор дода шудаасту бевосита, ба Комиссияи номгузориҳои шаҳру вилоятҳо тавсияе барои ҳалли мушкилоти номбурда маҳсуб меёбад.

Дар давраи ҳисоботӣ роҳбарият ва кормандони Кумита дар 74 барномаҳои телевизиониву радиои идораи барномаҳои «Субҳ», «Самт», «Фарҳанг», «Ахбор»-и Шабакаи якум, «Айёми шубоб аст»-и Телевизиони «Сафина», «Як соат»-и Телевизиони Баҳористон ва дар мусоҳибаи радиой бо хабарнигорони радиоҳои «ХОВАР», «Садои Душанбе», «Тоҷикистон» ва «Озодӣ» иштирок намуданд.

Дар ҳамин давра, Кумита дар ҷавоб ба мактуби идораи рӯзномаи “Садои мардум” аз 22-юми октябри соли 2016, №4 мақолаи “Андешаҳои нав “Ақидаи ботил”-ро эҳё карданист, ки дар рӯзномаи “Садои мардум” 20-уми августи соли 2016, №109 (3589) интишор гардида буд, воқуниш ирсол намуд.

Қобили тазаккур аст, ки кормандони Кумита бо мақсади риоя гардидани Қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ ва шакли дурусти истифода ва навишти калимаҳо дар ҳамкорӣ бо Идораи барномаи «Субҳ»-и Шабаккаи якуми телевизиони Тоҷикистон саҳифаи вожаҳои дуруст ва нодурустро таҳия ва пешниҳод намуд, ки он дар ҳар барнома мунтазам бо теъдоди 10 калима (дар шакли ғалат ва дуруст) пахш гардида, то ин давра бештар аз 360 вожа манзури тамошобинони шабака шудааст.

Пешниҳоди вожаҳои ғалат ва шакли дурусти он барои барномаи «Субҳ»-и Телевизиони «Тоҷикистон» аз ҷониби кормандони Кумита мунтазам пешниҳод мегардад, ки то имрӯз шумораи чунин истилоҳот ба 300 адад мерасад.

Дар соли 2016 ду маҷмӯа аз маводи конференсияҳои дар соли 2015 доиргардида, нашр гардидааст. Аз ҷумла, маҷмӯаи мақолаҳои Конференсияи байналмилалии «Масъалаи вожагузинӣ ва истилоҳоти забони тоҷикӣ-форсӣ», ва маҷмӯаи Конференсияи илмии ҷумҳуриявии «Номҳои ҷуғрофӣ ва суннати номгузорӣ».

Дар давраи ҳисоботӣ мутобиқи Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 10-уми март соли 2016, №647 «Дар бораи тасдиқи Низомномаи тартиби гузаронидани озмун барои ишғоли мансабҳои холии маъмурии хизмати давлатӣ» аз ҷониби Кумита барои ишғоли мансабҳои озоди маъмурии хизмати давлатӣ 3 маротиба бо иштироки намояндаи Агентии хизмати давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соли равон баргузор гардид.

Дар асоси Фармоиши яқояи муовини директори Агентии хизмати давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 16-уми августи соли 2011, №151 ва директори Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 17-уми августи соли 2011, №8 «Дар бораи тасдиқи ҳисоботи омили давлатии шакли №1-ХД «Ҳисобот дар бораи теъдод ва ҳайати сифатии хизматчиёни давлатӣ» (семоҳа, нимсола, почтавӣ) ҳисоботи семоҳаи якуми омили давлатии шакли №1-ХД-и Кумита ба Агентӣ ирсол гардид.

Қобили тазаккур аст, ки дар асоси мактубҳои Агентии хизмати давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 13-уми январи соли 2015, №03-16 ва №03-17 4 нафар кормандони Кумита дар соли 2016 ба курсҳои тақмили ихтисос дар мавзӯҳои «Сиёсати хориҷӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва «Тартиби таҳия ва қабули санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дар мақомоти давлатӣ» ба Донишкадаи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон сафарбар карда шуданд, ки мутахассиси бахши умумӣ Сангов Ғ., ва сармутахассиси шуъбаи ташкилию ҳуқуқӣ Умарова Ш. курси тақмили ихтисосро гузаштанд.

Ҳамчунин, сардори шуъбаи ташкилию ҳуқуқии Кумита Мансурӣ Ш. Ҷ. дар Конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ дар мавзӯи «Фаъолияти ҳуқуқзодкунӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон: рушд ва проблемаҳо» Маркази миллии қонунгузори назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ифтихори 25-солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон 26-уми майи соли 2016, дар мизи мудаввар ба ифтихори таҷлили 25-солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мавзӯи «Суди конститусионӣ зодаи Истиқлолияти давлатӣ» 24-уми июни соли 2016 ва мизи мудаввар дар мавзӯи «Низом ва хизматрасонии фарогир барои кӯдакони имконияташон маҳдуд» 18-уми ноябри соли 2016 фаъолона иштирок намудааст.

Дар асоси мактуби Донишкадаи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 4-уми январи соли 2016 мутахассиси пешбари бахши экспертизаи забоншиносии Кумита Сатторов А. дар магистратура таҳсил дорад.

Тибқи Протоколи ҷаласаи Комиссияи Кумита аз 19-уми феврالی соли 2016, №1 ва Фармоиши раиси Кумита аз 22-юми феврالی соли 2016, №18 ба 4 нафар кормандони Кумита рутбаҳои таҳассусӣ дода шудааст.

Ҳамзамон, барои фаъолияти арзанда дар роҳи татбиқи сиёсати Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти соҳаҳои забони давлатӣ, илму маориф ва фарҳанг дар арафаи ҷашни 25-солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон якқатор кормандони Кумита бо мукофоти давлатӣ, медали ҷашнӣ ва мукофотҳои соҳавии вазоратҳои маориф ва илм, фарҳанг ва адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон сарфароз гардонида шуданд. Инчунин, 5 нафар бо Ифтихорномаи Иттифоқи касабаи Кумита сарфароз гардонида шудааст.

Дар соли равон 105 адад фармоишҳои раис ва муовини раиси Кумита ба тасвиб расида, то ин давра ба Кумита 1123 муроҷиати хаттӣ, тавассути телефон ва зимни қабули шаҳрвандон пешниҳод гардид, ки ҳамаи онҳо баррасӣ шуда, ба муроҷиаткунандагон ҷавобҳои мушаххас пешниҳод гардид.

Муроҷиатҳо тавассути телефон, шабакаи интернет ва дар ҷараёни қабули рӯзҳои шанбе ба Кумита воридгардида масъалаҳои зеринро дар бар мегиранд:

- оид ба самтҳои фаъолият ва нақшаҳои Кумита (75 адад);
- шарҳу тавзеҳи муқаррароти Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» дар иртибот ба лавҳаю овезаҳо (75 адад);
- оид ба тарҷума, истифода ва шарҳи вожаю истилоҳот (168 адад);
- оид ба Фарҳанги имлои забони тоҷикӣ (110 адад);
- шарҳи тартиби коркард, истилоҳнигорӣ ва қабули вожаю истилоҳоти соҳаҳои мухталиф (110 адад);
- шарҳи «Қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ» (95 адад);
- номгузорӣ (165 адад);
- оид ба Феҳристи номҳои миллии тоҷикӣ (105 адад);
- тарзи дурусти навишти вожаю истилоҳот (85 адад);
- шарҳи масъалаҳои марбут ба ҳуҷҷатнигорӣ (85 адад);
- оид ба таҳияи фарҳангҳои соҳавӣ (50 адад);

Дар давраи ҳисоботӣ ба Кумита 883 мавод, мактубу дархост, аз ҷумла, 219 мавод аз Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, 669 мавод аз вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо ва 34 аризаи хаттӣ аз ҷониби шахсони алоҳида ба Кумита ворид гардида, ҳамаи онҳо мавриди баррасӣ қарор дода шудаанд.

Дар ин давра аз Кумита 1019 мактуб, барқияи телефонӣ ва пешниҳоду хулосаҳо, аз ҷумла 91 мактуб ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 928 адад ба вазорату идораҳо ирсол гардидааст.

Вазифаҳо барои фаъолияти минбаъда

Дар асоси дастури Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон зимни мулоқот ба муносибати Рӯзи забони давлатӣ (4 октябри соли 2012) масъалаи татбиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» зери назорати шахсии роҳбарони вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо, раисони Вилояти Мухтори

Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Суғд, Хатлон, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ қарор дода шаванд. Ин иқдом, бешубҳа, барои татбиқи самарабахш ва устувори Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва Барномаи рушди забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2012-2016 мусоидат менамояд.

Новобаста аз қорҳои баанҷомрасида дар самти татбиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» дар шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ ҳанӯз камбудии назаррас вучуд дорад. Дар бештар маврид фаъолияти Комиссияҳои назди мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ дар маҳалҳо оид ба татбиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» хусусиятҳои лаҳзавӣ дошта, мунтазам сурат намегирад.

Кумита натиҷаи татбиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон»-ро то инҷониб мавриди омӯзиш, таҳлил ва баррасӣ қарор дода, ёддовар мешавад, ки мавҷуд набудани воҳидҳои қорӣ алоҳида – масъулони татбиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон»-ро дар мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ барои назорати мунтазам ва татбиқи самарабахши он дар ташкилоти муассисаҳо мушкилиҳо пеш меорад.

Аз ин рӯ, Кумита таъсиси воҳидҳои қорӣ алоҳидаро бо дарназардошти ҳолати бавучудода дар мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон (3 воҳиди қорӣ), вилоятҳо (6 воҳиди қорӣ) ва шаҳри Душанбе (3 воҳиди қорӣ) дар маҷмӯъ 12 воҳиди қорӣ аз ҳисоби мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ зарур мешуморад. Инчунин, Кумита бо мақсади бартараф намудани мушкилоте, ки дар самти татбиқи сиёсати забони давлатӣ ва рушду густариши он дар тамоми қишрҳои ҷомеа вучуд дорад, барои назорати мунтазам ва татбиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» дар саросари ҷумҳурӣ пешниҳод менамояд, ки аз ҳисоби мутахассисони шуъбаю бахшҳои рушди иҷтимоӣ ва робита бо ҷомеаи мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ мутахассиси соҳаи забони давлатӣ ҷалб карда шуда, назорати татбиқи Қонуни мазкур ба уҳдаи онҳо вогузор карда шаванд.

Қобили зикр аст, ки қорӣ Комиссияҳои татбиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон»-ро дар мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ дар шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ мутахассисони раёсат, шуъбаю бахшҳои рушди иҷтимоӣ ва робита бо ҷомеа пеш мебаранд.

Аз ин рӯ, барои ҳалли мушкилоти бамиёномада ва татбиқи ҳамаҷонибаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба сохтори раёсат, шуъбаю бахшҳои рушди иҷтимоӣ ва робита бо ҷомеаи мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ тағйиру иловаҳо вобаста ба назорат кардани Қонуни мазкур ворид карда шуда, «раёсати рушди иҷтимоӣ, забон ва робита бо ҷомеа, шуъбаи рушди иҷтимоӣ, забон ва робита бо ҷомеа ва бахши рушди иҷтимоӣ, забон ва робита бо ҷомеа» аз нав таъсис дода шаванд.

Бинобар сабаби нокифоя будани воҳидҳои қорӣ дар Кумита баҳри татбиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тасдиқи Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2012-2016 дар самти тарғибу ташвиқи забони давлатӣ дар фаъолияти экспертизаи забоншиносӣ, танзими истилоҳот, пешниҳоди иттилооти зарурӣ, таҳкими ҳамкориҳо ва ба маротиб афзудани муроҷиату дархости мақомоти ҳокимияти давлатӣ, мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, худидоракунии шаҳрак ва деҳот, муассисаҳои таҳсилоти олии миёнаи касбӣ, шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқӣ мушкилиҳо пеш меоянд.

Дар Кумита бахши экспертизаи забоншиносӣ фаъолият менамояд, ки аз се воҳиди қорӣ иборат буда, бинобар нокифоя будани қорӣ мақомоти забони давлатӣ, забони русӣ ва дигар забонҳои хориҷӣ зимни пешбурди фаъолияти ҳаррӯза дар самти гузаронидани экспертизаи забоншиносӣ, аз ҷумла, экспертизаи забоншиносии номҳои ҷуғрофӣ, маҳалҳои аҳолинишин ва шаҳраку деҳоти тозабунёд, инчунин баррасии номгузориҳои шаҳрвандон, санадҳои меъёрии

ҳуқуқӣ, китобҳои таълимӣ ва ҳамагуна маводи иттилоотӣ ба душвориҳо рӯ ба рӯ мешавад.

Аз ин рӯ, зарур аст, ки дар Кумита Муассисаи давлатии «Экспертизаи забоншиносӣ ва тарҷумонӣ» таъсис дода шавад.

Мушкилоти дигаре дар соҳаи забони давлатӣ вучуд дорад, ин ҳам бошад забони номгузори ташкилоту муассисаҳо, эълону реклама, лавҳаю овезаҳои мебошад, ки бо забони ғайр ва бо ғалатҳои имлоию мантиқӣ аз ҷониби ширкатҳои рекламаистеҳсолкунанда ва паҳнкунанда таҳия мешавад. Бояд такид намуд, ки аз соли 1989 то ин ҷониб талаботи муқаррароти Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз ҷониби Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ, Хадамоти зиддиинҳисории назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Муассисаи давлатии «Маркази миллии патенту иттилоот»-и назди Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Муассисаи давлатии «Рекламаи берунӣ ва ороишии шаҳри Душанбе» ва мақомоти дахлдор назорат бурда мешавад, вале то ҳол мушкилоти номгузори ташкилоту муассисаҳо, эълону реклама ҳалли худро наёфтааст ва мақомоти давлатӣ сарсону саргардонанд.

Аз ин рӯ, Кумита пешниҳод менамояд, ки мувофиқа намудан ва гузаронидани экспертизаи забоншиносии номҳои вилоятҳо, шаҳрҳо, ноҳияҳо, ҷамоати шаҳрак ва деҳот, шаҳракҳо, деҳаҳо, кӯчаҳо, хиёбонҳо, майдонҳо боғҳои фарҳангӣ ва маҳалаҳои аҳолинишин, муассисаҳои соҳаҳои иҷтимоӣ (маориф, фарҳанг, тандурустӣ ва ғ.), номгузори шаҳрвандон, номгузори шахсони ҳуқуқӣ, санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, китобҳои дарсӣ, дастурҳои методӣ коргузорӣ, истилоҳоти соҳавӣ, фарҳангҳо, маводи воситаҳои ахбори омма, эълону реклама, маводи иттилоотӣ, рӯзномаву маҷаллаҳо, номгузори нуқтаҳои савдо ва марказҳои хизматрасонии маишӣ, тамғаҳои молӣ ва тамғаҳои хизматрасонӣ, барчаспҳо, нархномаҳо маводи парвандаҳои ҷиноятӣ, граждонӣ ва маъмурият ҳатмӣ аз ҷониби мақомоти дахлдор ба роҳ монда шавад.

Ҳамзамон, зарур аст, ки барои таҳти назорати қатъӣ қарор додан ва ба низом даровардани забони давлатӣ дар ин соҳа зарур аст, ки ба қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Дар бораи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ», «Дар бораи тартиби ҳалли масъалаҳои сохти марзиви маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Дар бораи реклама», «Дар бораи тамғаҳои молӣ ва тамғаҳои хизматрасонӣ», «Дар бораи ҷимояи ҳуқуқи истеъмолкунандагон», «Дар бораи бақайдгирии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ», «Дар бораи экспертизаи давлатии судӣ», «Дар бораи Кодекси мурофиаи ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва «Дар бораи Кодекси гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон» тағйиру иловаҳо вобаста ба мувофиқа намудан ва гузаронидани экспертизаи забоншиносӣ ворид карда шаванд.

Баҳри рушду густариши ҳар як забон таърихи забони он нақши муҳим мебозад, ки он заминаи ҳар як забони муосири инкишофбанда мебошад. Дар моддаи 4-и Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои шароит фароҳам овардан, ҷимоя ва инкишофи забонҳои бадахшонӣ (помирӣ) ва забони яғнобӣ меъёр муқаррар шудааст. Зеро ҳифзи ниғаҳдорӣ ва таҳқиқу омӯзиши ин забонҳо барои рушди забони адабии меъёр ва баррасии таърихи забони мо, ки бунёди ҳастии маънавии мост, нақши муҳим бозида, худ як осори зиндае аз решаи забонҳои мо мебошад.

Таҳлилҳо нишон медиҳанд, ки кормандони вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ барои ҳалли масъалаҳои вобаста ба татбиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва иҷрои «Барномаи рушди забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2012-2016» ба дастурҳои методӣ ва баргузори семинару машғулиятҳо ниёз доранд.

Мусоидат барои густариши забони миллии дар мақоми забони илм вазифаи асосии ҳама сохторҳои илмӣ ва кафедраҳои мактабҳои олиии кишвар маҳсуб мегардад. Бинобар ин, барои ба забони илм табдил додани забони давлатӣ татбиқи чорабиниҳои мушаххасро аз Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи

илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, донишгоҳу донишқадаҳо ва тамоми марказҳои илмӣ-таҳқиқотӣ тақозо менамояд.

Таҳлилҳо нишон медиҳанд, ки имрӯз дар ҷумҳурӣ дар самти таҳияи фарҳангҳо ва донишномаҳо меъёрҳои фарҳангшиносӣ дар бештари маврид аз ҷониби мурағибон риоя намегардад. Маводе, ки ба Кумита ворид мегардад ба талабот ҷавобгӯ набуда, қори мутахассисонро даҳчанд мушқил мегардонанд. Бо дарназардошти ин пешниҳод мешавад, ки бо ҷалби мутахассисони истилоҳшиносону забоншиносон ва фарҳангшиносон «Дастури фарҳангшиносӣ» таҳия карда шавад.

Мушқилоте, ки имрӯз дар роҳи рушд ва тавсеаи забони давлатӣ вучуд дорад ба омилҳои муҳталиф вобастаанд. Аз он ҷумла, қор карда нашудани низоми истилоҳоти соҳаҳои илму фан, техника, истеҳсолот ба забони тоҷикӣ мебошад. Бисёре аз мутахассисони бахшҳои гуногун бо сабаби надониести истилоҳот дар қорбурди забони тоҷикӣ дар ин ё он соҳаҳо ба душвориҳо рӯ ба рӯ мегарданд. Истилоҳ мафҳуми муҳими муайянкунандаи ин ё он соҳа мебошад, он бояд аниқу равшан бошад. Аз ин рӯ, ҳамгун (унификатсия) сохтани истилоҳот омили муҳими густариши забони давлатӣ ба шумор меравад. Бинобар ин, тақмили истилоҳот ва омӯзиши роҳҳои инкишофи он дар шароити имрӯза вазифаи муҳими забоншиносон ва мутахассисони соҳаҳои илму фан мебошад.

Таҳия ва ҳамгунсозии истилоҳот яке аз масъалаҳои муҳим дар роҳи рушди забони давлатӣ ба шумор меравад. Кумита барои банизом даровардани истилоҳоти соҳаҳои муҳталиф дар ҳамкорӣ бо ҳайати Шӯрои ҳамгунсозии истилоҳот дар ин давра 40 фарҳангномаҳои соҳавӣ, зиёда аз 510000 (панҷсаду даҳ) ҳазор истилоҳро мавриди баррасӣ қарор додааст, ки аз ин теъдод 23 (бисту се) ҳазор истилоҳҳои соҳаҳои ҳуқуқшиносӣ, сиёсатшиносӣ, дорусозӣ, кишоварзӣ, тиббӣ, техникӣ, иқтисодиёт, сохтмон ва меъморӣ, биологӣ, насосҷӣ, педагогӣ, нақлиёт, қоргузорӣ ва дигар соҳаҳои таҳассусӣ таҳия шуда, қабул гардидаанд.

Кумита иқдом гирифтааст, ки «Феҳристи истилоҳоти забони давлатӣ»-ро таҳия намуда, барои тасдиқ ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намояд ва онро ҳамчун санади меъёрии ҳуқуқӣ дар Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифта, мавриди истифодаи ҷомеаи шаҳрвандӣ қарор диҳад.

Ҳамчунин, имрӯз замоне фаро расидааст, ки бо мақсади тақвияти забони тоҷикӣ ба ҳайси забони илм ва густариши бахши истилоҳшиносӣ бо ҷалби истилоҳшиносони варзидаи дохиливу хориҷӣ дар донишгоҳу донишқадаҳо ва пажӯҳишқадаҳои илмиву таҳқиқотӣ давраҳои омӯзиши «Вожагузинӣ» таъсис дода шавад.

Аз ин рӯ, Кумита ба нақша гирифтааст, ки дар соли 2016 масъалаҳои зеринро дар роҳи ба танзим даровардани истилоҳоти соҳаҳои муҳталиф ҳал намояд:

- «Дастурамали номгузорӣ оид ба номҳои ҷуғрофӣ ва ташкилоту муассисаҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон»;

- пешниҳоди лоиҳаи «Дастурамали танзим ва қабули истилоҳот дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» семоҳаи охир;
- баррасии фарҳангҳои воридотӣ ва номи маҳалҳои аҳолинишини кишвар;
- таҳлил ва баррасии вазъи омӯзиш ва таҳқиқоти мавзӯҳои илмӣ дар самти истилоҳшиносӣ;
- таҳияи «Луғати тафсирии калимаҳои хориҷӣ» (аз ҳарфи А то ҳарфи З);
- пешниҳодҳо ба таҳияи Консепсияи рушди забони миллӣ барои солҳои 2017-2027;
- таъсиси гурӯҳи қорӣ аз ҳисоби мутахассисони вазоратҳои адлия ва фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон, Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо моддаҳои 19-и Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тартиби ҳалли масъалаҳои марзиви маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Низомномаи Комиссияи ҷумҳуриявӣ оид ба номгузорию қорхонаҳои давлатӣ, объектҳои ҷуғрофӣ, ташкилоту муассисаҳо ва абадӣ гардонидани хотираи ходимони илм, маориф ва фарҳанг», «Тартиби номгузорӣ ва дигар қордани номи қорхонаҳои давлатӣ, истгоҳҳои роҳи оҳан,

фурӯдгоҳҳо, ташкилоту муассисаҳо, таълимгоҳҳо, инчунин объектҳои физикию ҷуғрофӣ»;

- таҳияи Номгуи номҳои ҷуғрофии харитаи сиёсии ҷаҳон ба забони давлатӣ, ки барои тасдиқ ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод мегардад.

Таъсиси марказҳои омӯзиши забони давлатӣ дар маҳалҳои зисти ақаллиятҳои миллии маскунӣ ҷумҳурӣ аз ҷониби мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, ки дар доираи Барномаи рушди забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2012-2016 бояд амалӣ гардад, андешидани тадбирҳои мушаххасро аз масъулони мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ тақозо менамояд.

Таҳлилҳо нишон медиҳанд, ки дар номгузориҳои маҳалҳо ва кӯчаҳои хиёбонҳо, бо вучуди тағйирӣ теъдоди номҳои бегона ва ғайримиллӣ, мутаассифона, бархе аз камбудӣҳо низ ба назар мерасанд, ки ин ба такрори номҳои ашхос дар як ҷой ва ё дар чандин маҳалҳои дигар иртибот дорад. Аз ин рӯ, зарур аст, ки Комиссияи номгузориҳои назди мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳру ноҳияҳо барои пешгирии ин раванд тадбирҳои мушаххасро роҳандозӣ намоянд.

Қобили зикр аст, ки баҳри рушди забони давлатӣ дар саросари ҷумҳурӣ Кумита дар асоси Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26-уми январи соли 2016, №8 «Дар бораи натиҷаҳои рушди иҷтимоӣ-иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соли 2015 ва вазифаҳои барои соли 2016» тасдиқ шудааст, лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тасдиқи Концепсияи миллии рушди забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2017-2027»-ро дар ҳамкорӣ бо вазорату идораҳои дахлдор дар заминаи ҷамъбасти бандҳои Нақшаи чорабиниҳои Барномаи мазкур барои солҳои 2012-2016 таҳия намуда, барои тасдиқ дар рӯзҳои наздик ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд.

Кумита дар асоси дастури супоришҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон минбаъд низ тамоми неруи худро баҳри назорат ва татбиқи муассири Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» бо дарки амиқи сиёсати хирадмандонаи пешгирифтаи Сарвари давлат бобати рушди забони давлатӣ ва ба ҳамин васила устувор намудани пояҳои он чораҳои муассир меандешад.

Баҳодиҳии муҳтаво:

Ҳоло баҳо надорад

Замима:

[Ҳисобот дар бораи фаъолияти Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соли 2016.doc](#) [2]

Категория:

- [Фаъолият](#) [3]
- [Ҳисоботҳо](#) [4]

Манбаъ:: <http://kumitazabon.tj/tg/content/khisobot-dar-borai-faoliyati-kumitai-zabon-va-istilokhoti->

nazdi-khukumati-chumkhurii

Пайвандҳо

[1] <http://kumitaizabon.tj/tg/content/khisobot-dar-borai-faoliyati-kumitai-zabon-va-istilokhoti-nazdi-khukumati-chumkhurii>

[2] <http://kumitaizabon.tj/sites/default/files/articleattachments/%D2%B2%D0%B8%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%20%D0%B4%D0%B0%D1%80%20%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%B0%D0%B8%20%D1%84%D0%B0%D1%8A%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B8%20%D0%9A%D1%83%D0%BC%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%B8%20%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D0%BD%20%D0%B2%D0%B0%20%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BB%D0%BE%D2%B3%D0%BE%D1%82%D0%B8%20%D0%BD%D0%B0%D0%B7%D0%B4%D0%B8%20%D2%B2%D1%83%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%20%D2%B6%D1%83%D0%BC%D2%B3%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B8%20%D0%A2%D0%BE%D2%B7%D0%B8%D0%BA%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%BD%20%D0%B4%D0%B0%D1%80%20%D1%81%D0%BE%D0%BB%D0%B8%202016.doc>

[3] <http://kumitaizabon.tj/tg/category/%D1%84%D0%B0%D1%8A%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D1%8F%D1%82>

[4] <http://kumitaizabon.tj/tg/category/%D2%B3%D0%B8%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D2%B3%D0%BE>